

2017 : PhuLãngXa mặt rỗ hoa

một "thời đại chính trị mới" hay bước đầu khủng hoảng thể chế ?

Phan Huy Đường

Bài này sắc mùi ý thức hệ *mácxít*. Đã "duy vật" lại "biện chứng".

Xin nói trước để độc giả không ưa những món này đỡ mất thời giờ.

Những *KháiNiệm* trong lĩnh vực *Triết, KinhTế-ChínhTrị-XãHội* học phải hiểu theo định nghĩa của *Marx*, hoặc đặc thù *PhuLãngXa*, hoặc là *tên, ký hiệu*.

Cuối bài có phụ lục về ký hiệu.

<i>Mục lục</i>	<i>1</i>
<i>1/ Động đất ChínhTrường PhuLãngXa : Ý nghĩa của những con số</i>	<i>3</i>
1.1 Kết quả Cuộc bầu cử 2017.....	3
1.2 Định nghĩa chính thức của một vài từ.....	4
<i>2/ Một nền DânChủPhápQuyền bệnh hoạn</i>	<i>5</i>
2.1 Bầu cử tổng thống Vòng-1.....	6
2.2 Bầu cử tổng thống, So sánh Vòng-1 – Vòng-2.....	9
2.3 Bầu cử QuốcHộiHạViện, ThamDự và KhôngThamDự.....	13
2.4 Bầu cử QuốcHộiHạViện, kết quả.....	15
<i>3/ Ông Macron có thể làm gì ?</i>	<i>19</i>
3.0 Đoán mò : những xu thế không cưỡng lại được.....	19
a/ Con người, tình cảm, tư duy và hành động.....	20
b/ Xu thế của thời đại.....	21
c/ Xu thế của ChâuÂu.....	22
d/ Xu thế của chính ông Macron.....	23
3.1 Những tương quan lực lượng.....	23
a/ Guồng máy quyền lực.....	23
b/ ChínhTrường.....	24

c/ Media.....	25
d/ XãHộiCôngDân – CôngĐoàn.....	25
e/ XãHộiCôngDân – ONG.....	30
3.2 Đã làm : luân lý hoá đời sống công cộng (moralisation de la vie publique).....	30
3.3 Bốn chuyện ông Macron bắt buộc phải làm và đã bắt đầu làm.....	31
a/ Kinh tế.....	32
b/ Tiết kiệm chi tiêu của NhàNước.....	32
c/ Chính sách thuế má.....	34
d/ Luật lao động.....	35
3.4 Nhiều chuyện tốt ông Macron có thể làm, nhưng muốn làm không ?.....	35
a/ Hốt rác.....	36
b/ Bớt khinh dân, lừa dân, tống tiền dân.....	36
4/ <i>Canh tàn của một giấc mơ đẹp</i>	38
4.1 Con người phổ cập là con người cá nhân, bẩm sinh tự do, tiến bộ và nhân đạo....	38
4.2 Con-người-xã-hội, sự tha hóa nhân cách trong từng cá nhân, cách mạng.....	39
4.3 Những mảnh đời không viễn tượng.....	41
5. <i>ChínhTrường hậu hiện đại ?</i>	41
5.1 Tổng thống hậu hiện đại : tranh cử như thi hoa hậu hay tranh giải ca hát Eurovision.....	41
5.2 "Tim" dân biểu như thuê nhân viên một Hãng	42
5.3 Huấn luyện dân biểu như huấn luyện nhân viên một Hãng.....	43
5.4 Xây dựng quyền lực tại QuốcHộiHàViện.....	43
5.5 Xây dựng Đảng như xây dựng guồng máy quyền lực trong một Hãng.....	44
5.6 Quản lý NhàNước như quản lý xí nghiệp ?	45
6 <i>Hai sự kiện đáng quan tâm</i>	46
6.1 Vai trò của NhàNướcPhápQuyền ngày nay.....	46
1/ Luật bầu cử đích thực dân chủ.....	46
2/ Xã hội và ChínhTrường phân tán manh mún.....	46
3/ Hai ĐảngChínhThống suy tàn.....	46
4/ Vai trò quản lý của NhàNước ngày nay.....	47
6.2 Một giai cấp mới đang hình thành ?.....	48
7. <i>Kết luận</i>	49
<i>Phụ Lục</i>	50

3 bài sau có thể giúp bạn thấy một cách cụ thể hơn vài vấn đề được đề cập trong bài này :

<https://www.diendan.org/the-gioi/bau-cu-tong-thong-phap-2017-bat-ngo-le-pen>

<http://amvc.fr/PHD/LangThangChuNghia/LienMienKhungHoang.htm>

<http://amvc.fr/PHD/LangThangChuNghia/ThuongTungKienTrucVaHaTungKinhTe.htm>

*

1/ Động đất ChínhTrương PhuLãngXa : Ý nghĩa của những con số

1.1 Kết quả Cuộc bầu cử 2017

Bầu cử tổng thống : *Macron* : 66,10 % – *Le Pen* : 33,90 %

Bầu cử QuốcHộiHạViện : trên 577 dân biểu

Phong trào <i>Macron LRM</i> (308) + <i>Modem</i> (42)	350	60.66%
<i>ĐảngChínhThống, LR</i> , hữu	112	19.41%
Còn lại xé vụn chia cho 11 đảng phái	115	19.93%

HànhPháp, LậpPháp, "đảng"Macron áp đảo, không cần tới sự ủng hộ của đồng minh Modem.

Media khắp thế giới, *ChínhKhách* Pháp và *ChínhKhách* quốc tế, đã và sẽ nhắc đi nhắc lại những con số trên. Trong tương lai, những con số đó sẽ "hòn nhiên" tiêu biểu cho cuộc bầu cử tổng thống và *QuốcHộiHạViện* Pháp năm 2017, một cuộc "động đất" chẳng mấy ai tiên đoán được, càng ít người hiểu nổi. Có điều hao hao giống cuộc động đất chính trị năm 1968 : các *gourou* chính trị học có máu mặt trên *Media* chẳng ai tiên đoán được. Cũng giống cuộc động đất kinh tế năm 2007 : các *gourou* kinh tế học có máu mặt trên *Media* chẳng ai tiên đoán được. "Khoa học" ơi là khoa học !

Những con số đó có một chức năng : tô son trét phấn cho một bộ mặt rỗ trâm trọng, chẳng "mỹ lệ" tí nào của nền *DânChủPhápQuyền PhuLãngXa* ngày nay.

Nhân dịp này, ta thử nhìn rõ bộ mặt rỗ ấy.

Trước hết, để hiểu ta đang nói chuyện gì, vài câu hỏi hết sức ngớ ngẩn về thể chế *DânChủPhápQuyền PhuLãngXa*.

- Nước Pháp có bao nhiêu *CôngDân*, những người có tư cách để tham gia bầu cử ?
- Trên số người ấy, thực sự có bao nhiêu người có tên trong danh sách *CửTri*, thực sự có quyền bỏ phiếu ?
- Trên số *CửTri*, có bao nhiêu người *ĐiBầu*.
- Họ bầu như thế nào ?
- Những điều ấy thể hiện một nước Pháp nào ?

1.2 Định nghĩa chính thức của một vài từ

<http://www.linternaute.com/actualite/politique/1188605-participation-abstention-suffrage-exprime-definitions-avant-le-vote/>

Dân Chủ là một *Khái Niệm cực trừu tượng*, thể hiện cụ thể qua nhiều hình-thái, gọi là **Thế Chế Dân Chủ** (*régimes démocratiques*), rất khác nhau từ nước này qua nước khác đều được coi như dân chủ ở Tây Âu.

Dù sao, chí ít, người ta cho rằng **Dân Chủ** = *chính quyền của dân, do dân, vì dân* (ý của *Abraham Lincoln*).

Người cho rằng *Khái Niệm = Sự Thật* chỉ cần dựa vào *Khái Niệm Dân Chủ* trong đầu riêng mình để suy luận cũng đủ tin rằng mình suy luận đúng. Thịnh thoảng, khi hiện thực động con, ... hê hê.

Người cho rằng phải biết đằng sau những *Khái Niệm* thông dụng có những *Hiện Thực* nào khẳng định được, (mấy cha "duy-vật", "biện-chứng" *or not* đó...) mới biết được mình đang bàn chuyện gì. Tôi thuộc loại này. Và xin được lạm bàn.

Vậy, để tiếp cận và suy nghĩ về cuộc bầu cử tổng thống và *Quốc Hội Hạ Viện Phu Lãng Xa* năm 2017, một cuộc "động đất" khiến *Chính Trường Phu Lãng Xa* lộn tung phèo, chúng ta bắt đầu bằng định nghĩa của vài *Ngôn Từ* có nội dung hiện thực do luật pháp *Phu Lãng Xa* khẳng định.

Công Dân (citoyen) = người Pháp từ 18 tuổi trở lên, không bị án truất quyền *Công Dân*, "có quyền" tham gia bầu cử.

Đối với năm 2017, là một ẩn số.

– Theo thống kê của *Nhà Nước Pháp (INSEE)*, năm 2012 chỉ 93% *Công Dân* có tên trong danh sách *Cử Tri*.¹

– Năm 2017, theo giáo sư *Jean-Yves Dormagen*, môn Khoa Học Chính Trị tại đại học Montpellier, 25% *Công Dân* Pháp không có tên trong danh sách *Cử Tri* nơi họ cư ngụ.

Tổng cộng, vì đủ thứ lý do, năm 2017, có khoảng 11 triệu *Công Dân* không thể tham gia bỏ phiếu!²

Ta tạm không đào sâu vấn đề này tuy nó tác động vào ý nghĩa của các con số trong bài này. Khá phức tạp, dành cho chuyên gia. Chán thật.

Chỉ cần ý thức điều này : Bầu cử tổng thống – Vòng-1 :

Công Dân không thể bỏ phiếu	Phiếu Dích Danh	Phiếu cho Macron
11 000 000	36 054 394	8 656 346
Tỷ lệ Công Dân không thể bỏ phiếu/ *	30.51%	127.07%

Bảng-1

1 <http://resistancerepublicaine.eu/2017/04/23/pres-de-11-millions-de-francais-sont-mal-inscrits-ou-non-inscrits-sur-les-listes-electorales/>

2 <http://resistancerepublicaine.eu/2017/04/23/pres-de-11-millions-de-francais-sont-mal-inscrits-ou-non-inscrits-sur-les-listes-electorales/>

Kinh thật ! Đặc biệt là đa số *CôngDân* không thể bỏ phiếu lớn hơn số người bỏ phiếu cho *Macron* = 27% !

Từ đây, ta không đề cập tới vấn đề này nữa.

Ta dùng số lượng của *INSEE* cho 01/01/2017 :

<https://www.INSEE.fr/fr/statistiques/1892086?sommaire=1912926>

và ước lượng số *CôngDân* = người Pháp > 18 tuổi = **52 164 698**

CửTri (Inscrits) = toàn bộ *CôngDân* đã được ghi tên trong danh sách *CửTri* của các thị xã (*commune*)

KhôngĐiBầu (Abstention) = số *CửTri* không đi bỏ phiếu.

ĐiBầu (Votants) = số *CửTri* đã bỏ công đi bỏ phiếu.

PhiếuTrắng (Votes blancs) = phong bì trống hoặc chứa một tờ giấy trắng (đi bầu **để** nói : chẳng ai đáng đại diện tôi)

Phiếu-0 (Votes nuls) = một phong bì không hợp lệ : chứa hơn một lá phiếu, phiếu bị xé, gach, ghi thêm...

PhiếuĐíchDanh (suffrages exprimés) = phiếu mang tên một ứng cử viên. Đây là con số nền tảng mà *NhàNước*, *Media* và *ChínhTriGia* dùng để đề cập, phân tích, đánh giá, trình bày kết quả của các cuộc bầu cử và những suy luận của họ. Tại sao ? Hề hề.

*

Trong phần sau, số liệu do chính phủ Pháp cung cấp về Bầu cử Tổng Thống, bầu cử *QuốcHộiHạViện*

[http://www.interieur.gouv.fr/Elections/Les-resultats/Presidentielles/elecresult__presidentielle-2017/\(path\)/presidentielle-2017/FE.html](http://www.interieur.gouv.fr/Elections/Les-resultats/Presidentielles/elecresult__presidentielle-2017/(path)/presidentielle-2017/FE.html)

<http://elections.interieur.gouv.fr/legislatives-2017/FE.html>

*

2/ Một nền DânChủPhápQuyền bệnh hoạn

Qua cuộc bầu cử 2017, *ChínhTrưởng* Pháp lộ ra một bộ mặt thê thảm. Một *ThếChếDânChủ* :

a/ Kém tính chất đại diện.

b/ *ChínhTrưởng* xé lẻ manh mún thành nhiều "lực lượng chính trị" nhỏ nhoi, không lực lượng nào có khả năng mở đường xây dựng một xã hội cho phép đại đa số *CôngDân* có đất sống yên lành.

c/ *CôngDân* càng ngày càng nhiều người cô đơn, bất lực, ngao ngán, ảm ức, muốn quét sạch *ChínhGiới* cái đã, sau đó hạ hồi phân giải.

d/ Thiếu số đề bẹp đa số ở cả hai lĩnh vực cơ bản : *LậpPháp* và *HànhPháp*.

2.1 Bầu cử tổng thống Vòng-1

	<i>CửTri</i>	<i>KhôngĐiBầu</i>	<i>ĐiBầu</i>	<i>PhiếuTrắng</i>	<i>Phiếu-0</i>	<i>PhiếuĐíchDanh</i>
	47 582 183	10 578 455	37 003 728	659 997	289 337	36 054 394
<i>% CửTri</i>		22.23%	77.77%	1.39%	0.61%	75.77%

Bảng-2 (Bầu cử tổng thống Vòng-1, ThamDự)

*

Điều nổi bật :

Gần **25%** *CửTri KhôngThamDự* màn bầu cử vì :

- *KhôngĐiBầu*

- Đi bầu "để tỏ lòng bất mãn" ? (*PhiếuTrắng + Phiếu-0*)

*

Kết quả Vòng-1

Ứng cử viên	số phiếu	% PhiếuĐíchDanh	% CửTri	% CôngDân
<i>M. Jacques Cheminade</i>	65 586	0,18%	0.13%	
<i>Mme Nathalie Arthaud</i>	232 384	0,64%	0.45%	
<i>M. François Asselineau</i>	332 547	0,92%	0.65%	
<i>M. Philippe Poutou</i>	394 505	1,09%	0.77%	
<i>M. Jean Lassalle</i>	435 301	1,21%	0.85%	
<i>M. Nicolas Dupont-Aignan</i>	1 695 000	4,70%	3.31%	
<i>M. Jean-Luc Mélenchon, LFI</i>	7 059 951	19,58%	14.84%	13.80%
<i>M. Benoît Hamon, PS</i>	2 291 288	6,36%	4.82%	4.48%
<i>M. François Fillon, LR</i>	7 212 995	20,01%	15.16%	14.10%
<i>Mme Marine Le Pen, FN</i>	7 678 491	21,30%	16.14%	15.01%
<i>M. Emmanuel Macron, LRM</i>	8 656 346	24,01%	18.19%	16.92%
Ứng cử viên	số phiếu	% PhiếuĐíchDanh	% CửTri	% CôngDân

Bảng-3 (Bầu cử tổng thống Vòng-1, kết quả)

Điều nổi bật :

a- Hai *Đảng Chính Thống* đã thay nhau cầm quyền *Phu Lãng Xa* từ thời thành lập *Cộng Hoà-5* đến nay đều bị loại ngay vòng đầu : *Đảng Xã Hội (Parti Socialiste, tả)* và *Đảng Cộng Hoà (Les Républicains, hữu)*.

b- *Đảng Xã Hội* coi như vong mạng.³

c- Bốn "lực lượng" chính trị mạnh nhất trong vòng bầu cử này :

Ứng cử viên	số phiếu	% Phiếu Đích Danh	% Cử Tri	% Công Dân
M. Jean-Luc Mélenchon, LFI, triệt để tả	7 059 951	19,58%	14.84%	13.80%
M. François Fillon, LR, hữu	7 212 995	20,01%	15.16%	14.10%
Mme Marine Le Pen, FN, cực hữu, Nazi	7 678 491	21,30%	16.14%	15.01%
M. Emmanuel Macron, LRM, tả và hữu	8 656 346	24,01%	18.19%	16.92%

Bảng-4 (Bầu cử tổng thống Vòng-1, 4 "lực lượng chính trị" chính)

- Chỉ số le nhau khoảng 1 – 1.5 triệu phiếu, vài điểm tỷ lệ : 14%-18% *Cử Tri*.
- Không ai có thể huênh hoang mình đại diện cho bàn dân *Phu Lãng Xa* quá 18.19% *Cử Tri*.
- *Le Pen*, đảng cực hữu thường được đồng nhất với *Nazi* hay *Fatxit*, về... nhì !

Thế nghĩa là gì ?

Chính Trường Phu Lãng Xa đã xé lẻ, manh mún, không còn khuynh hướng chính trị nào có khả năng vạch ra một tương lai hấp dẫn đa số dân, dù chỉ ở mức độ 20% *Cử Tri* !

Khuynh hướng hiện nay thắng thế là khuynh hướng mập mờ nhất ! Nó thắng vì người ta đã ngao ngán trò bầu cử hão có hữu, muốn quét sạch *Chính Trường*, thế thôi. Chứ ai biết rõ *Macron* là ai, đã làm gì, nghĩ gì cho tương lai lâu dài của bàn dân *Phu Lãng Xa*.

*

Theo sự sắp xếp của *Media* và *Chính Giới* thì, hiện nay :

Jean-Luc Mélenchon = Cực Tả (liên minh với *Đảng Cộng Sản Pháp* + ...), mới đây lại gọi là *Triệt Để Tả (gauche radicale)*,

Benoît Hamon = Tả Chính Thống = Đảng Xã Hội (PS) + đồng minh,

François Fillon = Hữu Chính Thống = Đảng Cộng Hoà (LR) + đồng minh,

Marine Le Pen = Cực Hữu, Đảng Mặt Trận Dân Tộc, (FN),

³ <http://amvc.fr/PHD/LangThangChuNghia/FrancoisHollandeLeGrandFossoyeur.htm>

Emmanuel Macron = hiện tượng mới, cá nhân, không có đảng, tự khẳng định : **không tả không hữu và vừa tả vừa hữu.**

*

Bình luận về Vòng-1

a/ Điều nổi bật : *ChínhTrưởng* Pháp tả tôi, manh mún. Người sẽ thắng cử trong Vòng-2, ông *Macron*, chỉ đại diện cho chính mình thôi, chẳng mấy ai biết là ai, thực sự chỉ được 18,19% *CửTri* hay 16,92% *CôngDân* bầu. Bốn người về đầu so le nhau trên dưới 2% – 3% khiến ai cũng có khả năng thắng trong Vòng-2. Cuối cùng, Vòng-2 còn lại : *Macron – Le Pen*.

b/ Một thể chế kém tính cách đại diện, quyền lực của thiểu số áp đảo đại đa số

Thảo nào đã có người than : vấn đề của *ThếChếDânChủ* Pháp là nó không có tính cách đại diện (*représentativité*) bàn dân *PhuLãngXa*.

Nguyên lý cơ bản vẫn là : 1 người = 1 phiếu, thiểu số "phục tùng" đa số.

Áp dụng nó vào *ChínhTrưởng PhuLãngXa* đưa tới kết quả quái đản này : một thiểu số bé tí áp đặt quyền lực "tuyệt đối" của mình trên đầu đại đa số bàn dân.

Ông *Macron*, người về đầu trong Vòng-1, chỉ đại diện cho 18,19% *CửTri*. Và đa số *CửTri* không biết gì cho lắm về ông !

c/ ĐảngChínhThống, PheTả, PheHữu, CụcTả, CụcHữu,

Mấy chục năm qua, bàn dân *PhuLãngXa* quen suy luận với những *KháiNiệm* hời hợt trên. Chúng đang tan nát khiến nhiều người chới với.

Ở đây, hiểu *ĐảngChínhThống* = 2 đảng đã thay nhau cầm quyền ở *PhuLãngXa* từ cuối thập niên 50 đến bây giờ. *ĐảngXãHội* (*Parti Socialiste, Benoît Hamon*) và *ĐảngCộngHoa* (*Les Républicains, François Fillon*).

Hai đảng này, cộng thêm những đảng đồng minh lép vế của họ, tả hay hữu khuynh (các đảng "*TrungTâm*" (*Centre*), "*TriệtĐế*" (*Radicaux*), "*DuyMôiTrường*" (*Écologiste*), *e tutti quanti*) tạo ra hai món nộm sứa mà người Pháp gọi là *PheTảChínhThống* (*Gauche de gouvernement*) và *PheHữuChínhThống* (*Droite de gouvernement*), được coi như *chính-thống* trong nền *CộngHoà-5* của Pháp.

Hai đảng này, trong cuộc bầu cử này, công lại, chỉ đại diện cho chưa tới 20% số *CửTri* !

- *PheTảChínhThống* = sập xuống, tan nát, mất phương hướng, khó lòng hồi phục.

- *PheHữuChínhThống* = hạ bệ, hoang mang, chia rẽ, **thua CụcHữu.**

- *CụcTả* = vượt mặt *PheTảChínhThống*, ngang ngửa với *PheHữuChínhThống*.

- *CụcHữu* = nhẩy vọt, qua mặt *PheHữuChínhThống*.

- "*PhongTrào không tả không hữu và vừa tả vừa hữu*" (tuyên bố của ông *Macron*) về đầu, nhưng chỉ hơn *CụcHữu* 2,8 điểm.

Một "thời đại chính trị" bắt đầu suy tàn ?

Thời đại chính trị mới, có thể gọi là *Thời đại chính trị hậu hiện đại* ? *Khái Niệm* này lúc nào cũng linh mà. Hề hề. Chí ít, trong trường hợp này, nó có duyên (tuy chẳng ai hiểu được nó là quái gì) : *Thời Hiện Đại (Les temps modernes)* quen thuộc, khai sinh từ Thế Chiến 2, đích thực đang hạ màn. Không chỉ ở *Phu Lãng Xa*.

2.2 Bầu cử tổng thống, So sánh Vòng-1 – Vòng-2

$$\text{Không Tham Dự} = \text{Không Đi Bầu} + \text{Phiếu Trắng} + \text{Phiếu-0}$$

2017, Bầu cử tổng thống, Vòng-1									
<i>Công Dân</i>	<i>Cử Tr i</i>	<i>Không Đi Bầu</i>	<i>Đi Bà u</i>	<i>Phiếu Trắng</i>	<i>Phiế u-0</i>	<i>Phiếu Đi ch Danh</i>	<i>Không T ham Dự</i>	<i>Macr on</i>	<i>Le Pen</i>
52 164 698	47 582 183	10 578 455	37 003 728	659 997	289 337	36 054 394	11 527 789	8 656 346	7 678 491
<i>%PhiếuĐíchDanh</i>								24.01 %	21.30 %
<i>% CửTri</i>	100.0 0%	22.23 %	77.77 %	1.39%	0.61 %	75.77%	24.23%	18.19 %	16.14 %
<i>% CôngDân</i>	91.22 %							16.59 %	14.72 %
2017, Bầu cử tổng thống, Vòng-2									
<i>Công Dân</i>	<i>Cử Tr i</i>	<i>Không Đi Bầu</i>	<i>Đi Bà u</i>	<i>Phiếu Trắng</i>	<i>Phiế u-0</i>	<i>Phiếu Đi ch Danh</i>	<i>Không T ham Dự</i>	<i>Macr on</i>	<i>Le Pen</i>
52 164 698	47 568 693	12 101 366	35 467 327	3 021 499	1 064 225	31 381 603	16 187 090	20 753 798	10 644 118
<i>%PhiếuĐíchDanh</i>								66.13 %	33.92 %
<i>% CửTri</i>	100.0 0%	25.44 %	74.56 %	6.35%	2.24 %	65.97%	34.03%	43.63 %	22.38 %
<i>% CôngDân</i>	91.19							40.58	20.81

	%							%	%
Tăng phiếu								12 097 452	2 965 627
So sánh Vòng-1 – Vòng-2	<i>CửTri i</i>	<i>Không ĐiBầu</i>	<i>ĐiBầu u</i>	<i>Phiếu Trắng</i>	<i>Phiế u-0</i>		<i>KhôngT hamDự</i>		
Tăng - giảm	-13 490	1 522 911	-1 536 401	2 361 502	774 888		4 659 301		

Bảng-5 (Bầu cử tổng thống, So sánh Vòng-1, vòng-2)

1/ Số *CửTri* không khác biệt mấy.

2/ Chán chường màn kịch bầu bán

- Số *CửTri* không thêm đi bầu tăng vọt thêm 1 522 911 người, từ 22.23% lên 25.44%.

- Số *CửTri* vẫn đi bầu để bỏ phiếu trắng tăng vọt thêm 2 361 502 người, từ 1.39% lên 6.35%, hơn 4.5 lần !

- Số *CửTri* vẫn đi bầu để bỏ *Phiếu-0* tăng vọt thêm 774 888 người, từ 0.31% lên 2.24%.

Tổng cộng, số *CửTri KhôngThamDự* trò chơi bầu cử tăng vọt thêm 4 659 301 người, từ 24.23% lên 34.03%, hơn 1.4 lần !

Bi hùng ca biến thành hài kịch ? *Biết rồi, khổ lắm, nói mãi ?*

3/ Sau Vòng-1, hầu hết *ChínhKhách PhuLãngXa* có máu mặt hô hào bầu **cho Macron** hoặc bầu **chống Marine Le Pen**, tái diễn kịch bản *MặtTrậnCộngHoà (Front Republicain)* chống *Nazi* thuở *Chirac* tranh cử với *Jean-Marie Le Pen* (người thành lập *Đảng Front National*, cha của bà *Marine Le Pen*). Một lần nữa, *Lịch Sử cà lăm⁴* :

- Năm 2002, khi *Jean-Marie Le Pen* bất ngờ lọt vào Vòng-2, liền có 200 000 người ào ào biểu tình phản đối, cảnh báo.

Năm 2017, ở Paris, chỉ còn lại vài trăm người đi biểu tình ! Coi bộ con ngáo ộp *Front National* không ăn khách nữa.

- Năm 2002, *Chirac* thắng cử như sau, so với *Macron*, rất khác :

https://fr.wikipedia.org/wiki/%C3%89lection_pr%C3%A9sidentielle_fran%C3%A7aise_de_2002#R.C3.A9sultats_d.C3.A9taill.C3.A9s

4 KháiNiệm của Marx, nghĩa : tư duy của con người thường bị quá khứ của chính nó trói buộc, khiến nó tiếp cận hiện thực qua lăng kính của quá khứ, không thấy được điều mới của hiện tại.

Vòng-1, 21-4-2002		Vòng-2, 5-5-2002				
	Số phiếu	% CửTri	% ĐiBầu	số phiếu	% CửTri	% ĐiBầu
<i>CửTri</i>	41 194 6 89			41 191 1 69		
<i>ĐiBầu</i>	29 495 7 33	71,60 %		32 832 2 95	79,71 %	
<i>PhiếuĐíchDanh</i>	28 498 471		96,62 %	31 062 9 88		94,61 %
<i>PhiếuTrắng hay Phiếu-0</i>	997 262		3,38 %	1 769 307		5,39 %
<i>KhôngĐiBầu</i>	11 698 9 56	28,40 %		8 358 87 4	20,29 %	
Ứng cử viên - Đảng	số phiếu	% PhiếuĐíchDanh		số phiếu	% PhiếuĐíchDanh	
Jacques Chirac, LR (Rassemblement pour la République)	5 665 85 5	19,88 %		25 537 9 56	82,21 %	
Jean-Marie Le Pen Front national	4 804 71 3	16,86 %		5 525 03 2	17,79 %	

Từ Vòng-1 qua Vòng-2,

a/ Số CửTri

2002-Chirac : 41.19 triệu

2017-Macron : 47.56 triệu

b/ ĐiBầu

2002-Chirac : số CửTri ĐiBầu **tăng** vọt thêm gần 3.4 triệu người, từ 71.60% CửTri lên 79.71%

2017-Macon : số CửTri ĐiBầu **giảm** vọt bớt hơn 1.5 triệu người, từ 77.7% CửTri xuống 74.56%

c/ **Bỏ PhiếuĐíchDanh**

2002-*Chirac* : 94.61% của *ĐiBầu*

2017-*Macron* : 58.51% của *ĐiBầu*

d/ **Vót thêm phiếu**

2002-*Chirac* : vót thêm gần **20 triệu phiếu/32 832 295** người *ĐiBầu*, thắng với tỷ lệ **82.21%** *PhiếuĐíchDanh*.

2017-*Macron* : vót thêm **12 triệu phiếu/35 467 327** người *ĐiBầu*, thắng với tỷ lệ **66.13%** *PhiếuĐíchDanh*.

Song song, *Marine Le Pen* cũng hót thêm gần **3 triệu phiếu**, thua với tỷ lệ **33.87%** *PhiếuĐíchDanh* !

Ông *Macron* "thắng đậm" nhờ một số lớn người *ĐiBầu* bỏ phiếu cho ông chỉ để chống lại *Le Pen*, không phải hưởng ứng ông :

http://www.lemonde.fr/election-presidentielle-2017/article/2017/05/08/gerard-courtois-43-des-electeurs-de-Macron-ont-vote-pour-exprimer-leur-opposition-a-le-pen_5124455_4854003.html

Như thế, số người ủng hộ ông là = 20 753 798 * 0.57 = 11 829 665 = **24.87%** *CửTri*.

Nếu họ làm thế vì họ *biết* ông muốn xây dựng một xã hội tương lai mới và tốt đẹp ra sao cho bản dân và *hiểu* ông sẽ vận dụng đường lối chính trị kinh tế xã hội nào để thành công thì sự thắng cử này cũng không đến nỗi tệ. Hỡi ơi, có Trời mới biết được ! Ngay cả các *gouroux* chính trị, kinh tế có máu mặt trên *ChínhTrưởng* và *Media* còn mù mờ nói chỉ đến bản dân... Rất nhiều người ủng hộ ông vì muốn tống cổ *ChínhGiới* hiện hành vào sọt rác. Kết quả của cuộc bầu cử *QuốcHộiHạViện* một tháng sau sẽ cho thấy điều ấy rất rõ.

e/ *e tutti quanti*

Rõ ràng, với bản dân *PhuLãngXa* năm 2017, đặc biệt giới bình dân và thanh niên, *Đảng FN* không còn là con ngáo ộp nó đã từng là gần 40 năm qua, xuyên qua bốn đời tổng thống tả và hữu đã "nuôi dưỡng" nó bằng cùng một đường lối kinh tế – xã hội : *Mitterrand* (14 năm), *Chirac* (12 năm), *Sarkozy* (5 năm), *Hollande* (5 năm). Ông *Macron* lại là tác giả chính của đường lối ấy dưới thời *Hollande* trong tư cách phó tổng thư ký văn phòng phủ tổng thống chuyên trách kinh tế và bộ trưởng bộ kinh tế. Chí ít đường lối ấy đã khiến *ĐảngXãHội* rạn nứt và tổng thống *Hollande* mất uy tín tới mức không dám ra tái ứng cử ! Ngay trước mặt đảng viên và quần chúng cảm tình của *ĐảngXãHội* !

Số người từ chối tự ép mình phải "lựa chọn giữa dịch hạch và dịch tả" coi bộ càng ngày càng đông. Họ ngây thơ chẳng ? Không chắc. Khoác cho Marine Le Pen cái áo của Hitler thì dễ, nhưng e rằng càng ngày càng bớt thuyết phục, chí ít với bản dân PhuLãngXa. Hai hiện tượng này hình thành và phát triển trong hai thời đại lịch sử khác nhau. Lờ lẽ hô hào có thể giống nhau, nội dung khác nhau. Kỳ thị chủng tộc, mị dân, như nhau. Thế thôi.

Nhưng *Hitler* muốn xây dựng một chế độ mới gọi là *Quốc-Xã (National Socialisme)*, tiêu diệt dân do Thái ở khắp *ChâuÁu*, áp đặt sự thống trị của "chủng tộc Aryen" trên các chủng tộc khác, đánh chiếm các nước láng giềng để tạo *Lebensraum* (không gian cần thiết để một dân tộc tồn sinh) cho chủng tộc Đức. Điều quan trọng nhất : *Hitler* được *giai cấp TưBản Đức* ủng hộ. Thuở đó, cơ bản, *TưBản* vẫn đang phát triển ở quy mô từng nước, từng quốc gia, nên mới có hai cuộc chiến tranh thế giới giữa họ để chia chác thuộc địa và vùng ảnh hưởng đủ loại. Thời nay, còn thế chẳng ? Khi chủ *TưBản* của 40

Hãng tiêu biểu của *Tư Bản* ở *Phu Lãng Xa* (CAC 40) là người ngoại quốc, kể cả Tàu, làm chủ ở mức gần 50% cổ phiếu? Bước qua biên giới, thấy gì? Các chủ *Tư Bản* đó cũng là chủ *Tư Bản* của các Hãng lớn nhất trong các nước *Châu Âu* khác! Kêu gọi họ unction chính mình ở đây hay đó để ưu tiên phục vụ quyền lợi của bản dân của bất cứ dân tộc nào là chuyện hão.

So với *Hitler* ở thời đại ấy thì bà *Le Pen* ở thời đại nay thế nào? Còn hèn kém hơn cả *Trump* ở Mỹ. Bà *Simone Veil* tóm tắt khá rõ ràng kích thước đích thực của *Le Pen* cha khi trả lời ông và đám người của *Front National* tới quấy nhiễu một mít tinh của bà:

"Các anh không khiến tôi sợ. Tôi đã sống vượt qua bọn tồi tệ hơn các anh nhiều. Các anh chỉ là những SS hạng bét. (SS là tổ chức đàn áp cột trụ của *Hitler*).

"Vous ne me faites pas peur. J'ai survécu à pire que vous. Vous n'êtes que des SS au petit pied".

http://www.huffingtonpost.fr/2017/06/30/simone-veil-devant-Jean-Marie-le-pen-jai-survecu-a-pire-que-v_a_23009972/

Tiếp cận và suy luận về tình hình chính trị thế giới và Pháp năm 2017 với những kiến thức, *Khái Niệm* và nghiệm sinh của những năm 1930-1945 chưa chắc thích hợp, chí ít đối với những thế hệ trẻ ngày nay, hòa theo *Le Pen* rất nhiều..

Bầu cử Tổng Thống rất nhiều kịch tính, nặng nề *one man show*, cho ta thấy một khía cạnh của *Chính Trưòng* Pháp ngày nay.

Bầu cử *Quốc Hội Hạ Viện* cho ta thấy một bộ mặt khác quan trọng hơn.

[https://www.interieur.gouv.fr/Elections/Les-resultats/Legislatives/elecresult__legislatives-2017/\(path\)/legislatives-2017/FE.html](https://www.interieur.gouv.fr/Elections/Les-resultats/Legislatives/elecresult__legislatives-2017/(path)/legislatives-2017/FE.html)

2.3 Bầu cử *Quốc Hội Hạ Viện*, *Tham Dự* và *Không Tham Dự*

Quốc Hội là cơ quan *Lập Pháp* trong một chế độ *Dân Chủ Pháp Quyền*. Về lý thuyết, nó phải là cơ quan quyết định cơ bản nhất của chế độ. Còn thực tế ra sao ở *Phu Lãng Xa* thì... hê hê.

Ở Pháp, *Quốc Hội* = *Quốc Hội Hạ Viện* + *Quốc Hội Thượng Viện* (*Assemblée Nationale* + *Sénat*). *Quốc Hội Hạ Viện* là kẻ quyết định cuối cùng.

Bình thường, cho tới nay, ứng cử viên dự cuộc bầu cử *Quốc Hội Hạ Viện* là người đại diện cho một đảng chính trị có gốc rễ trong lịch sử chính trị của nước Pháp, chí ít từ nửa thế kỷ qua. Ngoài ra cũng có một vài ứng cử viên tếu chỉ đại diện chính mình thôi, không ai quan tâm, ít ai đắc cử.

Không Tham Dự* = *Không Đi Bầu* + *Phiếu Trắng* + *Phiếu-0

2017, Bầu cử <i>Quốc Hội Hạ Viện</i> , Vòng-1							
<i>Công Dân</i>	<i>Cử Tri</i>	<i>Không Đi Bầu</i>	<i>Đi Bầu</i>	<i>Phiếu T rắng</i>	<i>Phiế u-0</i>	<i>Phiếu Đíc h Danh</i>	<i>Không Th am Dự</i>
52 164 698	47 570	24 403	23 167	357	156	22 654	24 916

	988	480	508	018	326	164	824
% CửTri	100.00 %	51,30	48,70	0,75	0,33	47,62	52.38%
% CôngDân	91.19 %						
2017, Bầu cử QuốcHộiHạViện, Vòng-2							
CôngDân	CửTri	Không ĐiBầu	ĐiBầu	PhiếuT rắng	Phiế u-0	PhiếuĐíc hDanh	KhôngTh amDự
52 164 698	47 293 103	27 128 488	20 164 615	1 409 784	578 765	18 176 066	29 117 037
% CửTri	100.00 %	57.36%	42,64	2,98	1,22	38,43	61.57%
% CôngDân	90.66 %						
So sánh Vòng-1 – Vòng-2	CửTri	Không ĐiBầu	ĐiBầu	PhiếuT rắng	Phiế u-0	PhiếuĐíc hDanh	Không dự
Tăng - giảm	-277 885	2 725 008	-3 002 893	1 052 766	422 439	-4 478 098	4 200 213

Bảng-6, (Bầu cử QuốcHộiHạViện, ThamDự và KhôngThamDự)

Bầu Cử QuốcHộiHạViện còn thê thảm hơn bầu cử Tổng Thống.

a- Ngay Vòng-1, **hơn nửa CửTri không đi bầu**. Kỷ lục trong lịch sử *Đệ Ngũ Cộng Hoà PhuLăngXa*. Kể thêm số người bỏ *PhiếuTrắng* hay *Phiếu-0*, 52.38% *KhôngThamDự* trò chơi.

b- Qua Vòng-2, số người *KhôngThamDự* tăng thêm 4 200 213 người !

Số *PhiếuĐíchDanh* chỉ còn là **38.43%** số *CửTri*. Tính đại diện của *QuốcHộiHạViện PhuLăngXa* ngừng ở đó.

Tôi không dám nghĩ rằng đại đa số *CửTri* Pháp đã biến thành những người ngu hay vô trách nhiệm. Họ ắt có lý do chính đáng để tẩy chay cuộc bầu bán.

c- *QuốcHộiHạViện* Pháp có 577 ghế dân biểu. Chỉ có 4 ứng cử viên thắng cử ngày Vòng-1 vì đạt được số phiếu > 25% số *CửTri* nơi mình ra tranh cử⁵ ! Cho thấy những ứng cử viên khác tiêu biểu cho bản dân tới mức nào...

5 http://www.lemonde.fr/les-decodeurs/article/2017/06/12/legislatives-10-candidats-ont-depasse-50-des-suffrages-exprimes-sans-etre-elus-au-premier-tour_5143204_4355770.html

d- Vòng-2, trung bình, đại biểu *QuốcHộiHạViện* đắc cử với 22.4% *CửTri* ! ⁶

2.4 Bầu cử *QuốcHộiHạViện*, kết quả

2017, Kết quả Bầu Cử <i>QuốcHộiHạViện</i>						
Theo thể chế hiện hành						CânĐó i
Khuynh hướng chính trị	Phiếu	% <i>CửTri</i>	% Bầu- đích-danh	Số ghế	** *	Số ghế
<i>La République en marche (Macron)</i>	7 826 245	16,55	43,06	308		248
<i>Modem (François Bayrou, đứng giữa)</i>	1 100 656	2,33	6,06	42		35
<i>Les Républicains (CộngHoà)</i>	4 040 203	8,54	22,23	112		128
<i>Union des Démocrates et Indépendants</i>	551 784	1,17	3,04	18		18
<i>Le Pen, Front National (MặtTrậnQuốcGia)</i>	1 590 869	3,36	8,75	8		51
<i>Parti socialiste (ĐảngXãHội)</i>	1 032 842	2,18	5,68	30		33
<i>La France insoumise (Mélanchon, Nước Pháp Bất Khuất)</i>	883 573	1,87	4,86	17		28
<i>Parti communiste français (ĐảngCộngSảnPháp)</i>	217 833	0,46	1,20	10		7
Divers droite	306 074	0,65	1,68	6		10
Divers gauche	263 488	0,56	1,45	12		8
Régionaliste	137 490	0,29	0,76	5		4
Divers	100 574	0,21	0,55	3		3
Parti radical de gauche	64 860	0,14	0,36	3		2
Ecologiste	23 197	0,05	0,13	1		1
Extrême droite	19 034	0,04	0,10	1		1
Debout la France	17 344	0,04	0,10	1		1
Tổng số	18 176 066			577		577

6 http://www.lemonde.fr/les-decodeurs/article/2017/06/19/legislatives-en-cartes-en-moyenne-les-deputes-n-ont-ete-elus-que-par-22-4-des-inscrits_5147361_4355770.html

Đa số tuyệt đối				289		289
-----------------	--	--	--	-----	--	-----

Bảng-7, (Bầu cử QuốcHộiHạViện, Số ghế)

Bình luận

0/ Hàng cùng màu = đảng liên minh

Cân đối = số ghế đạt được nếu là thể chế chia ghế cân đối với số phiếu (*élection à la proportionnelle*)

1/ Một cuộc động đất chính trị đích thực

a- 75% dân biểu là những bộ mặt mới. Nghĩa là ? "Giai cấp chính trị" của những thể hệ trước (bộ trưởng, dân biểu) đã bị quét sạch, khó lòng trở lại *ChínhTrưởng*.

b- 38,8 % dân biểu là phụ nữ.

c- tuổi trung bình của dân biểu *QuốcHộiHạViện* từ 54 tụt xuống 48.

Nội ba chuyện trên thôi, ông *Macron* đã có công lao lớn thay đổi bộ mặt của *ChínhTrưởng PhuLăngXa*, làm được chuyện không ai ngờ được. Đó chính là điều đa số *CửTri* mong muốn : ớn những mặt cũ quá rồi, bầu cho bất cứ ai còn hơn bầu lại cho họ.

d- về thành phần của các dân biểu *LRM*, không khác giới lãnh đạo của *ĐảngXãHội* hay *ĐảngCộngHoà* bao nhiêu : tầng lớp trên của xã hội, có học thức cao, khá giả hay giàu có, rất xa vời với bàn dân thấp kém dưới hay trong "*GiaiCấpTrungBình*" (*les classes moyennes*). Hao hao giống giới người "*sinh ra để cai trị*" (*nés pour gouverner*) của Đảng Dân Chủ Mỹ trong cuộc bầu cử tổng thống Mỹ vừa qua. Tiết mục quan trọng này không thể đào sâu ở đây.

e- *ĐảngXãHội* tồn thất nặng nề nhất, khó lòng ngóc đầu trở lại : một phần lớn cán bộ lãnh đạo cao và thấp của nó đã đầu quân *Macron*. Chẳng có gì đáng ngạc nhiên : họ đã mất cơ sở quần chúng. Quá trình ấy đã bắt đầu từ lâu, hôm nay đã tới điểm sụp đổ. Sự sụp đổ này hao hao giống sự sụp đổ của *ĐảngCộngSánPháp* trong *ChínhTrưởng* Pháp : không cưỡng được và không có khả năng phục hồi ? Để xem sao.

2/ Thiếu số đề đầu đa số

Điều này đã rõ trong cuộc bầu cử tổng thống. Thêm rõ trong cuộc bầu cử *QuốcHộiHạViện*.

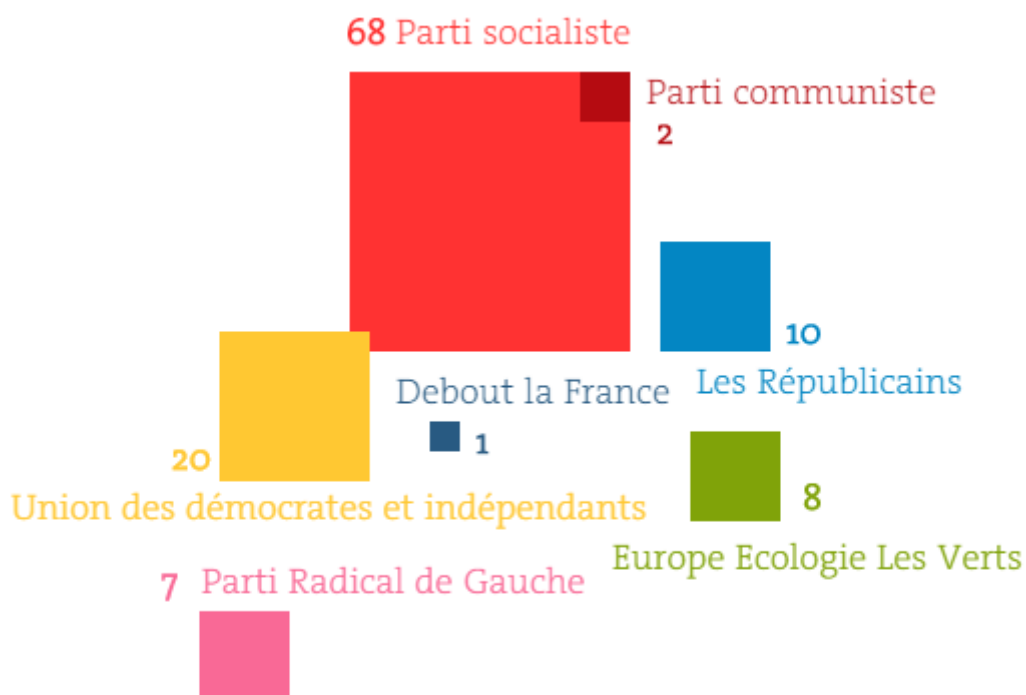
Đa số tuyệt đối ở *QuốcHộiHạViện* = $577 / 2 = 299$.

Theo thể chế bầu cử *QuốcHộiHạViện* Pháp hiện hành, đặc thù *PhuLăngXa*, đảng chưa thành đảng của ông *Macron* chiếm đa số tuyệt đối trong *QuốcHộiHạViện*, không cần dựa vào đồng minh *Modem*. Một mình ông thống trị cả ngành *LậpPháp* lẫn ngành *HànhPháp*.

Nếu số ghế được phân phối một cách cân đối với số phiếu, như ở Đức chẳng hạn, *Macron* + *Modem* cũng không đạt đa số tuyệt đối.

3/ Mới tới mức nào ?

Ông *Macron* hứa hẹn đưa ồ ạt người từ *XãHộiCôngDân* (*société civile*) tham gia quyền lực chính trị. Quả nhiên có thực. Tới mức nào ? Hiện nay khó nói. 37% dân biểu theo *Macron xuất thân từ đám có tên tuổi trong các đảng cũ, kể cả ĐảngCộngSán* ! Họ tiêu biểu cho lối suy nghĩ và làm chính trị kiểu cũ. Chính họ sẽ là nòng cốt của cái đảng mà *Macron* sẽ xây dựng. Lý do đơn giản : họ sống và lập nghiệp nhờ *ChínhTrưởng*.

Nguồn gốc		% đại biểu LRM (308)
Đảng Xã Hội (tả)	68	
Đảng Cộng Sản (tả)	2	
Đảng Châu Âu, Duy Môi Trường, Xanh Lá Cây (tả)	8	
Đảng Triệt Đê Tả (tả)	7	
Đảng Cộng Hoà (hữu)	10	
Đảng Union des Démocrates et Indépendants (đứng giữa)	20	
Tổng cộng	115	37%

Điều này không có nghĩa là số dân biểu còn lại xuất thân từ *Xã Hội Công Dân*. Nhiều người đã dần thân chính trị theo hai hình thức :

- giống ông *Macron*, chưa hề lặn lội trong *Chính Trường* cơ sở, chưa hề tranh cử hay/và được bầu ở bất cứ cấp nào, nhưng lại *thân cận lẫn lộn nơi quyền lực* với nhiều tư cách trong những văn phòng tổng thống, thủ tướng, bộ trưởng, dân biểu, chính quyền địa phương đủ cỡ, *e tutti quanti*.
- khác với ông *Macron* : đã từng tham gia đấu tranh chính trị của các đảng phái, được bầu và/hay có vai trò ở địa phương, cấp này cấp nọ.

Thực sự có bao nhiêu dân biểu *Macron* xuất thân từ *Xã Hội Công Dân* ? Hiện nay tôi chưa tìm được hết thông tin. Có điều chắc chắn, quan trọng : những dân biểu mới của ông *Macron* **hầu hết** không có ai đã

từng tham gia những tổ chức tiêu biểu của *XãHộiCôngDân* kiểu như hội đoàn bảo vệ người lao động làm thuê, bảo vệ môi trường, cứu trợ này nọ...

Trong danh sách dân biểu *QuốcHộiHàViện* :

<http://www2.assemblee-nationale.fr/elections/liste/2017/resultats/RESULTAT>

tôi tìm thấy 303 dân biểu *Macron*. Không biết 5 vị còn lại trốn đâu mất ???

Nhật báo *Le Monde* đã bỏ công nghiên cứu 525 ứng cử viên dưới ngọn cờ *Macron* là loại người nào : lý lịch chính trị, thành phần xuất thân, trình độ học thức, nghề nghiệp, chức năng, *e tutti quanti*. Rất quan trọng, chưa hoàn tất. Tạm dùng vậy :

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/19YqS3JwarbIXx98ZMhPjMotWmOFWk2HrmXlqsQYMg4U/edit#gid=0>

Đem so sánh 2 bảng biểu trên, ta rút ra được chân dung sau của 272 vị đã đắc cử :

Dân biểu	Tới từ Đảng khác	Không Đảng	Lính mới
272	114	158	
Đã tham gia guồng máy quyền lực chính trị quốc gia		23	
Đã từng được bầu ở mức địa phương		31	
Đã từng có chức phận chính trị, địa phương		3	101

Số dân biểu có tên trong cả 2 bảng biểu trên chỉ còn lại 272.

Thế nghĩa là có 31 vị đắc cử nhưng không được *Le Monde* nghiên cứu lý lịch ? Chịu thua.

101 "lính mới tò te" bước chân vào *QuốcHộiHàViện*. Đúng là một cuộc động đất chính trị. Họ tiêu biểu cho *XãHộiCôngDân* (*société civile*) chẳng ? Thật khó bàn : hầu hết chưa từng tham gia hoạt động trong một tổ chức, hội đoàn tiêu biểu cho *XãHộiCôngDân*.

Có một điều tiêu biểu cho *ChínhTrưởng PhuLãngXa* hiện nay :

<http://www.inegalites.fr/spip.php?article166>

<http://ses.ens-lyon.fr/actualites/rapports-etudes-et-4-pages/le-renouvellement-de-lassemblee-nationale-apres-les-elections-legislatives-de-juin-2017>

http://www.lemonde.fr/emploi/article/2016/06/07/qui-sont-les-ouvriers-aujourd-hui_4941062_1698637.html

Năm 2016, nước Pháp có khoảng 29.2 triệu người ở tuổi lao động (15 – 64) = người đang đi làm + người thất nghiệp (theo định nghĩa của *Bureau International du Travail, Liên Hiệp Quốc*).

21.5% là công nhân.

Khoảng 50% được sắp xếp vào *giới bình dân* (*milieu populaire = ouvriers + employés = công nhân + lao động cấp thấp đủ nghề*)

Trong Quốc Hội 2017, có 1 công nhân và gần 20 lao động cấp thấp. Giới bình dân gần như đã biến mất trong *ChínhTrường* và *Media PhuLăngXa*. Một hình ảnh tiêu biểu cho món gọi là *Idéologie et culture dominante, Ý-thức-hệ và Văn-hoá [của giai cấp] thống trị*. Hiện tượng này bắt đầu từ năm 1958 (*De Gaulle*) và càng ngày càng đậm nét.

3/ Ông Macron có thể làm gì ?

3.0 Đoán mò : những xu thế không cưỡng lại được

Trong thời buổi hỗn độn mù mờ này, có lẽ *ChínhKhách PhuLăngXa* phải đêm ngày vắt óc đoán mò. Ai đoán đúng lên voi, ai đoán sai xuống chó. Thí dụ. Các ông *Richard Ferrand* và *Gérard Collomb*, *ĐảngXãHội*, đã đoán đúng, đi theo *Macron* ngay từ đầu. *Richard Ferrand* trở thành người hùng, cánh tay phải của *Macron*, làm bộ trưởng khoảng một tháng thì phải từ chức vì đã từng lem nhem tiền bạc, hiện nay làm chủ tịch nhóm dân biểu *LRM* tại *QuốcHộiHàViện*, v.v. Ông *Gérard Collomb* làm bộ trưởng Bộ Nội Vụ. Ngược lại hoàn cảnh của ông *Manuel Valls* thê thảm. Từ cương vị Thủ Tướng nước Pháp, sếp của *Macron*, biến thành dân biểu bơ vơ, tự xếp mình vào hàng ngũ *họ-hàng* (*apparenté*) của *LRM*, xách cặp đi dự lớp huấn luyện cán bộ của *LRM* theo phương pháp huấn luyện cán bộ của các *Hãng*...

Chuyên gia, trí giả cũng phải đoán mò, nhưng đương nhiên thận trọng hơn trong phát biểu, không khéo sẽ mất hết uy tín : để xem sao cái đã.

Đoán mò tương lai chính trị ngày nay ở *PhuLăngXa* quả là chuyện phiêu lưu mạo hiểm.

Tôi không là *ChínhKhách*, chuyên gia, trí giả, nên thích đoán mò : bớt nhọc lòng mệt xác tìm hiểu chi li, lồi thối.

Nếu đoán đúng, khỏi mất công theo dõi, phân tích tỉ mỉ, những cuộc tranh luận "nảy lửa" lãng nhăng trong *ChínhTrường*.

Nếu đoán sai, lại được dịp tìm hiểu kiến thức và phương pháp suy luận của mình tòi ở chỗ nào, đến mức nào.

Hai mặt đều... khỏe.

Vậy, theo tôi, 3 xu thế chính trong hành động tương lai của *Macron* là :

- Cách này cách khác, với luận điểm này nọ, vét tất cả những gì còn vét được trong xã hội để phục vụ *TưBản*. Dĩ nhiên, mục đích cuối cùng, nhất quán từ mấy chục năm rồi, vẫn là : giải quyết nạn thất nghiệp. Mục đích cuối cùng để cuối cùng coi. Trước mắt, làm cái đã, theo niềm tin của mình.
- Bào mòn những điều bảo vệ người làm thuê trong luật lao động.
- Ve vãn, chiều chuộng, 20% người thuộc tầng trên của xã hội.

<http://www.observationsociete.fr/categories-sociales/donneesgenerales/riches-pauvres-moyens.html> :

phân loại theo thu nhập tổng hợp = €	1 người	2 người	gia đình 2 con	%
người nghèo	769	1491	1963	30%
giới bình dân, trung lưu - thấp	1245	2435	3253	50%
trung lưu - cao	2259	4378	5609	
người giàu	3075	5963	7852	20%

Một trong những "định nghĩa" *KháiNiệm "GiaiCấpTrungBình"*

Phải chăng tôi ác cảm nên bắt công đối với *Macron*. Không, ngược lại. Thoạt tiên tôi thấy ông xinh xinh, lại xuất thân văn chương, triết học nên có... thiện cảm. Chỉ ít tôi cũng đã mong ông sẽ quét sạch mớ *ChínhKhách* tả-hữu ngạo mạn, hách dịch, khinh người, đã độc chiếm *ChínhTrường PhuLăngXa* mấy chục năm qua.

Tôi nghĩ vậy vì vài lý do đơn giản.

a/ Con người, tình cảm, tư duy và hành động

Con người tư duy với những kiến thức và phương pháp suy luận mình đã học được từ xã hội, với nghiệm sinh của cá nhân mình.

Chỉ liếc qua "lý lịch" của *Macron* cũng thấy được vài nét đặc thù ở ông. Ông xuất thân trong giới 10% người giàu có nhất. Từ khi vào đời, ông luẩn quẩn trong giới quyền lực tài chính hay/và chính trị : hết làm thanh tra tài chính của *NhàNước* lại làm chủ Ngân Hàng cho *Rothschild*, rồi tham gia quyền lực mức quốc gia trong bóng lưng ông *Hollande*.

Kiến thức và phương pháp suy luận của ông chẳng khác gì ông *Hollande* và những bạn đồng môn của họ lúc nhúc trong *ChínhGiới* và quan chức cấp cao của *NhàNước*. Họ được nhào nặn trong cùng lò : *SciencesPo* và *ENA*.

Nghiem sinh của ông có lẽ chưa bao giờ có chuyện phải tính toán tới giá một bữa cơm vật hay lo lắng thiếu tiền thuê một mái nhà che mưa che nắng. Và chắc chắn không có chuyện bàng hoàng ở tuổi 40-50 khi đột nhiên thấy mình phải đổi nghề, học lại tất cả từ đầu thì may ra mới tìm được công ăn việc làm trong những nghề nghiệp mệnh danh tương lai (*métiers d'avenir*). Đòi hỏi ông thông cảm với những người điên đầu vì mấy chuyện vặt ấy, kể ra hơi quá đáng ! Hè hè. Tuy vậy, tôi không loại bỏ : tôi vốn tin con người tự do, có khả năng phủ định chính mình để làm người một kiểu khác. Nhưng trong *ChínhTrường PhuLăngXa* ngày nay rất hiếm thấy.

Có lẽ bản thân ông *Macron* đã rất ngạc nhiên trước phản ứng quyết liệt của đám sinh viên và quần chúng bình dân trước những chính sách ông mới ban hành : ông không hình dung trước được.

Chỉ bớt 5€/tháng thôi, làm gì mà dữ vậy ? Làm sao ông có thể tưởng tượng được rằng, với một số không ít người, bớt 5€/tháng nghĩa là bớt một vài bữa ăn !

Bớt thuế cho nhóm người giàu nhất là để họ mang tiền về Pháp đầu tư, tạo công ăn việc làm, mọi người cùng hưởng, sao lại ám ức ?

Niềm tin chính trị quả là bấp bênh.

Sự kiện con người rất phong nhã này bắt đầu "văng tục" kiểu *Sarkozy* rất ý nghĩa : nào là đám người *lười biếng (fainéant)*, *gây rối thúí hoắc* (kiểu nói bình dân, *foudre le bordel, bordel = ổ đĩ*).

b/ Xu thế của thời đại

Thời đại của chúng ta là thời đại quyền lực kinh tế và chính trị của *TưBảnTàiChính ToànCầuHoá* thống trị nhân loại, lần lần khuất phục quyền lực kinh tế và chính trị của những *QuốcGia* .

Hiện nay, không *NhàNước TưBản* nào lại không là con nợ của *TưBảnTàiChính* quốc tế. Riêng Pháp, món nợ này, năm 2017, xấp xỉ bằng *PIB*.

Không *NhàNước TưBản* nào lại không bị những hiệp ước quốc tế ràng buộc, ở nhiều cấp : thế giới (*OMC* chẳng hạn), vùng (*ALÉNA* giữa *Mỹ, Canada* và *Mexique*).

Riêng Pháp còn bị luật pháp và hiệp ước trong đủ thứ lĩnh vực của *UE* ràng buộc.

Tất cả những hiệp ước trên đều không được đưa ra công chúng thảo luận, nhiều cái đã từng được thông qua một cách lén lút.

Bất kể *TưBản* vận động dưới hình thái nào, vật chất như trong sản xuất công nghiệp, dịch vụ, thương mại, *e tutti quanti*, từ thuở "khai thiên lập địa" ra nó, "quy luật" vận động nhất quán của nó vẫn là :

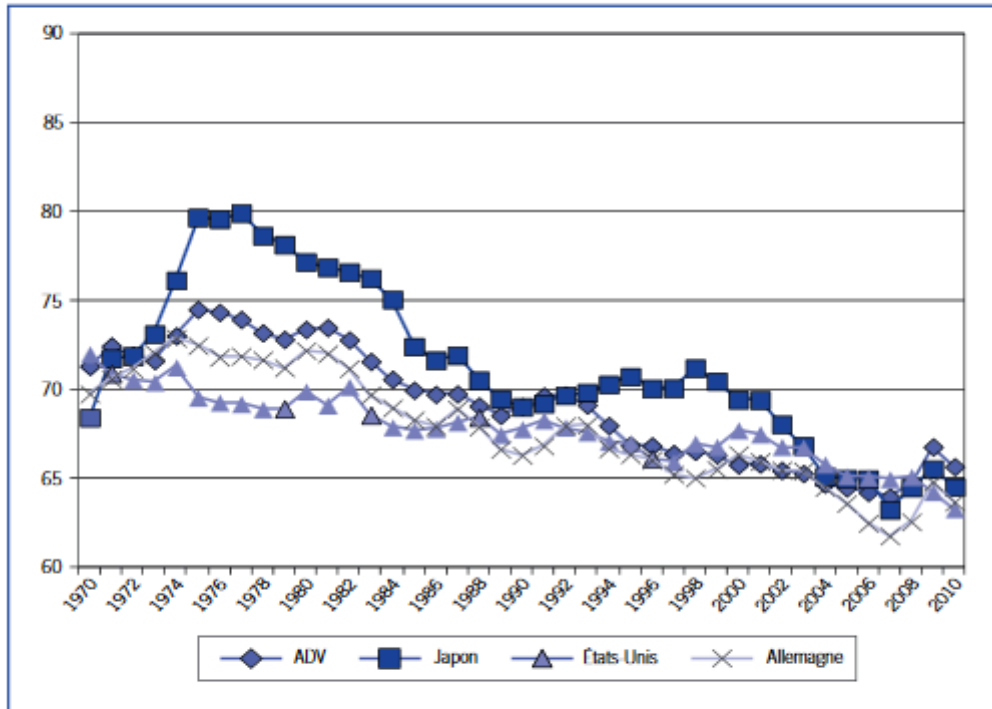
$$\text{Tiền} \rightarrow \text{Tiền}' ; \text{Tiền}' > \text{Tiền}^7$$

Vì thế, hình thái lý tưởng của nó là hình thái trừu tượng nhất, hình thái tài chính. Nội dung cụ thể, cuối cùng, cơ bản thế này : trong toàn bộ *GiáTrịThặngDư* mà xã hội tạo ra trong một năm (*PIB*), phần của *TưBản* là bao nhiêu, phần dành cho lao động là bao nhiêu ?

Đại khái như sau :

7 Thực ra, định nghĩa chính xác của Marx là : *giá trị để ra giá trị*. Nhưng *KháiNiệm GiáTrị* thuộc lãnh vực lý thuyết kinh tế gốc, rất lồi thòi. Ta tạm dùng hình thái Tiền cho dễ hình dung.

Figure 31 Parts du travail ajustées dans le revenu au sein des économies développées, en Allemagne, aux États-Unis et au Japon, 1970-2010

Note: ADV – moyenne non pondérée de 16 pays de l'OCDE à revenu élevé (Allemagne, Australie, Autriche, Belgique, Canada, Danemark, Espagne, États-Unis, Finlande, France, Irlande, Italie, Japon, Pays-Bas, Royaume-Uni et Suède. La République de Corée est exclue).
Source: Stockhammer, à paraître, à partir de la base de données AMECO.

Phần *Giá Trị Thặng Dư* chia cho lao động xuống đều trong 30 năm qua

Nói chung, chẳng ai phủ nhận, 30-40 năm qua, phần *Giá Trị Thặng Dư* chia cho bàn dân làm thuê ở các nước *Tư Bản* phát triển nhất (OCDE) không ngừng giảm. Bước vào thập niên 2010, còn lại khoảng 60% PIB. Mấy chục năm qua, *Chính Khách* và *Kinh Tế Gia* tả và hữu cãi cọ ồm tỏi cho có chuyện để nói, zui cửa zui nhà. Kết quả vẫn thế thôi. Đây không là xú thế của riêng các nước trong OCDE, là xu thế chung lâu dài của thế giới, kể cả các nước mới vươn lên, các nước "đang phát triển", kể cả Trung Quốc. *Kinh Tế Tư Bản Toàn Cầu Hóa* mà. Tương tượng *Macron* có thể cưỡng lại xu thế này là chuyện hão.

c/ Xu thế của Châu Âu

Về mặt *Kinh Tế* đã nói ở trên.

Về mặt *Chính Trị*, nhiều nước *Châu Âu* hiện nay có chung một số hiện tượng với Pháp.

- *Chính Trường* càng ngày càng xé lẻ manh mún.
- phong trào hay đảng cực hữu tiếp tục phát triển, chuẩn bị tham gia chính quyền, có nơi đã từng, kể cả ở mức *Quốc Gia*.
- các đảng hữu truyền thống vẫn chắc gốc tuy đang héo mòn.
- các *Đảng Xã Hội* truyền thống, dưới dạng *Xã Hội Chủ Nghĩa* hay *Xã Hội Dân Chủ* đều trong đà suy thoái.
- một số phong trào hay đảng mới xuất hiện như ở *Hy Lạp* hay *Espana*, tuy được quần chúng ủng hộ nhưng cuối cùng vẫn phải thất lưng buộc bụng phục tùng *Tư Bản Tài Chính* quốc tế.

- quan trọng hơn cả : *ChínhGiới* teo lại, càng ngày càng thu gọn vào một lớp người ngày càng xa lạ với quần chúng.

Ông *Macron* xuất thân *ĐảngXãHội* và *ChínhGiới* trên. Ông thành công vì đã "ly khai" *ĐảngXãHội* đúng lúc, lôi kéo được một số đáng kể cán bộ và quần chúng của *ĐảngXãHội*, của *Đảng LesRépublicains* (ít hơn nhiều), của đảng *Modem* và bàn dân tả-hữu chán ngấy "giai cấp chính trị" *PhuLãngXa*, lại đúng ngay lúc ông *Fillon*, mà ai cũng chờ đợi sẽ thắng cử tổng thống, đắm thuyên vì lem nhem tiền bạc của *QuốcHộiHạViện*. Thực chất, *Macron* không có thực lực chính trị vững chắc, lâu bền. Ông chẳng thể làm gì khác hơn những điều các vị tổng thống trước ông đã làm.

d/ Xu thế của chính ông *Macron*

May thay cho ông, những xu thế không cưỡng lại được trên lại là những xu thế do chính ông chủ trương. Ông cũng chẳng thể tưởng tượng hay sáng tạo gì khác ngược lại chúng. Chính ông đã đưa chúng vào đời khi ông nắm quyền lực trong bóng lưng *Hollande* qua hai đạo luật kinh tế và lao động đều được ban bố nhờ điều lệ 49-03 của *HiếpPháp PhuLãngXa* : không thông qua tranh luận trong *QuốcHội*.

Ngoài ra, tôi nghĩ trong số 18,19% *CửTri* đã bỏ phiếu cho ông ở Vòng-1 cuộc bầu cử tổng thống, có nhiều người tả và hữu (tình cảm) thuộc cùng thành phần *xã hội* với ông : 20% những người giàu có nhất. Đây là thành phần hiện nay thống trị *xã hội* về nhiều mặt : tư tưởng, ý thức hệ, kiến thức, văn học, nghệ thuật, *Media*. Họ là những vị giáo sư đại học, những bác sĩ, những tiểu chủ, cán bộ lãnh đạo các *Hãng*, các tổ chức của *NhàNước* và tư nhân, *e tutti quanti*. Tóm lại, họ là chủ tập thể của ngôn ngữ mà ta dùng để tiếp cận thông tin và suy luận về thời cuộc. Họ lại là thành phần đi bầu nhiều nhất, đều đặn nhất trong *XãHội*. Rất quyết định.

Qua cuộc bầu cử *QuốcHộiHạViện* thế lực chính trị của ông *Macron* càng rõ nét : 2/3 là những *ChínhKhách* ít nhiều chuyên nghiệp tới từ các đảng cũ. Họ "lành nghề" ở đủ thứ cấp bậc. Họ sẽ là những cột trụ để ông *Macron* củng cố quyền lực của mình : tiền đồ chính trị, thậm chí miếng cơm manh áo của họ lệ thuộc *Macron*. Gần một 1/3 là lính mới tò te, được vinh danh là đại biểu của *XãHộiCôngDân*. Xem thành phần *xã hội* của họ cũng thấy : đại bộ phận thuộc 20% người giàu nhất trong *xã hội*, trình độ học vấn cao, chỗ đứng trong *xã hội* vững, không phải lo sợ cho chuyện sinh nhai.

Ông *Macron* không ve vãn, chiều chuộng 20% người giàu nhất trong *xã hội* thì ve vãn chiều chuộng ai bây giờ ? Có muốn làm khác cũng không làm được.

3.1 Những tương quan lực lượng

Trên giấy tờ, *Macron* có thể làm rất nhiều chuyện vì :

a/ Guồng máy quyền lực

1/ Một mình ông nắm trọn quyền *LậpPháp* : tại *QuốcHộiHạViện*, "đảng" ông nắm đa số tuyệt đối. Không cần có đồng minh.

2/ Một mình ông nắm trọn quyền *HànhPháp* : thủ tướng, bộ trưởng, nhiều quan chức cao cấp của *NhàNước* đều do cá nhân ông tuyển lựa, không cần phải thương thuyết với ai cả.

3/ *QuốcHộiThượngViện*, dù rất muốn, ông không nắm được và đã thất bại hoàn toàn trong cuộc bầu cử mới đây để thay đổi ½ thượng nghị sĩ. Ông có thành lập được một nhóm thượng nghị sĩ *LRM* gồm 29 người từ các đảng phái khác, cơ bản là *ĐảngXãHội*, chụm lại ủng hộ ông. Sau cuộc bầu cử, còn lại 21 người : muốn nắm được *QuốcHộiThượngViện*, phải có dây mơ rễ má trong lòng quần chúng trong sinh

hoạt thường ngày của họ, xuyên qua các quyền lực địa phương, điều ông chưa hề có. Dù sao, *QuốcHộiThuậnViện* chỉ có khả năng làm chậm trễ hành động của ông, cuối cùng vẫn phải phục tùng *QuốcHộiHạViện*.

4/ Chính quyền địa phương các cấp ? Cũng có thể cù nhày, cù nhày, nhưng rồi địa phương vẫn phải phục tùng trung ương, luật đã ban không ai chống được.

b/ ChínhTrưởng

5/ Trong *ChínhTrưởng* không có lực lượng chính trị nào có thể ngăn cản hành động của ông :

– *ĐảngXãHội* đã sập nát đến mức phải bán trụ sở của mình ở Paris. Chia rẽ toi bời, nhỏ nhoi, hoàn toàn không có cương lĩnh và đường lối chính trị để ứng phó với tình hình hôm nay. Quan trọng hơn cả : nó đã mất gốc quần chúng từng mở đường cho nó nắm chính quyền quốc gia cách đây gần 40 năm. Nhân viên lãnh đạo của nó, có thể có *cảm tình XãHộiChủNghĩa* vì truyền thống gia đình, truyền thống cách mạng hay truyền thống văn hoá trong lịch sử cận đại Pháp, nhưng kiến thức và lý luận trong đầu họ thì chẳng khác gì "đối thủ" của mình : được đào tạo trong cùng lò. Nếp sống, sinh hoạt, mạng lưới quan hệ xã hội, *e tutti quanti*, cũng như nhau. Họ nhảy qua nhảy lại từ tả sang hữu hay hữu sang tả, chẳng ai ngạc nhiên. Thí dụ ông *Jean-Pierre Jouyet*, bạn đồng môn của *Macron* trong lò đào tạo *ENA* : sau khi làm thứ trưởng cho *Sarkozy*, ông vào làm tổng thư ký văn phòng phủ tổng thống cho *Hollande* và chính ông kéo *Macron* vào đó làm phó tổng thư ký rồi bộ trưởng. Một số lớn cũng đã đầu quân *Macron*.

– *Đảng FN*, về nhì trong cuộc tranh cử tổng thống, cũng ở tình trạng tương đương với *LR*. Nó sẽ tồn tại lâu dài, lúc lên lúc xuống, tùy tình hình nắng mưa, vì nó phản ánh sự sợ hãi tương lai của cả một cộng đồng người cảm thấy bị uy hiếp, thêm tìm lại thời hoàng kim hào qua những khuynh hướng kỳ thị chủng tộc, bài xích ngoại quốc, dân tộc chủ nghĩa hẹp hòi, luôn luôn xuất hiện trong những cơn khủng hoảng của xã hội. Ở nước nào cũng có. Nó là một hình thái tồn tại ở đời nay của một quá khứ hoàn toàn không có khả năng mở đường tương lai.

– *Đảng LR*, tuy thất bại nặng nề nhưng vẫn còn gốc gác của phe hữu truyền thống ở Pháp, *TưBản*, tư sản, tiểu tư sản truyền thống và đặc biệt cánh *Thiên Chúa Giáo Triệt Để* đã cứu vớt ông *Fillon* trong cơn đắm thuyền, khiến ông không phải bỏ cuộc, tiếp tục tranh cử tổng thống. Nhưng những chính sách cơ bản nhất mà *LR* chủ trương đã có *Macron* làm : thủ tướng và bộ trưởng kinh tế – tài chính của *Macron* đều là đảng viên của *LR* ! Những chuyện anh muốn làm, anh đã không làm được ngay trong lúc anh nắm chính quyền liên tục 10 năm. Bây giờ, tôi làm được, lại chỉ cần dùng người của đảng anh thôi, anh còn gì để nói nữa và còn ai tin lời anh ? Quả nhiên, chẳng còn gì để nói, có nói cũng chẳng ai buồn nghe. *LR* chỉ còn biết phê phán vặt, lảng nhãng, lý nhí, những hành động vừa qua của *Macron*, thế thôi. *Đảng LR* cũng đang xé lẻ, tụn mụn đến mức, hôm nay, chỉ còn ông *Laurent Wauquiez*, người tự phong là kế thừa tổng thống *Sarkozy*, có đủ số người đề cử ra tranh cử làm thủ lĩnh đảng *LR*, khiến ông *Wauquiez* phải kêu gọi đảng ông đề cử cho ông một địch thủ, tránh một màn tự biên tự diễn nhạt nhẽo. Bế tắc đường lối, ông *Wauquiez* cũng chỉ còn biết sao lại bỗng cũ đã thất bại : liếc mắt đưa tình với quần chúng bầu cho *Le Pen*. Bệnh nào sẽ tật nấy.

– *Phong trào LFI* của *Mélenchon*, về hạng 3 trong cuộc bầu cử tổng thống. Tả khuynh, cực tả, v.v. Nhỏ nhoi, hỗn hợp. Cũng chẳng có cương lĩnh và đường lối chính trị hướng tới một nước Pháp tương lai. Ngoài ông *Mélenchon* có tài hùng biện, chẳng có nhân vật nào đáng kể, không có một guồng máy bám sát, tìm hiểu và liên tục vận động quần chúng hành động. Kêu gọi một cuộc biểu tình phản nộ thì được, hành động lâu dài, bền bỉ để có thực lực nắm lấy chính quyền và khai triển một kế hoạch hành động

lâu dài cho *PhuLăngXa* thì không. Ông *Mélenchon*, như *Macron* và *Trump*, là *ChínhKhách Media*, có tài, hạng hai. Hiện nay, bà phát ngôn viên của ông đang mắc mớ chuyện tiền bạc lem nhem :

http://www.lemonde.fr/politique/article/2017/10/04/selon-le-canard-enchaine-raquel-garrido-n-a-pas-payé-ses-cotisations-retraite-depuis-six-ans_5195858_823448.html

– *ĐảngCộngSânPháp*. Nó ngắc ngoải hàng chục năm rồi, nhưng chưa chết. Đồng thời lâu lâu lại thấy thiên hạ nhắc lại, trực tiếp hay gián tiếp, luận điểm này hay luận điểm nọ của *Marx* để phân tích tình hình. Thế nghĩa là gì ? Nghĩa là : ngày nào *PhuongThứcSânXuấtTuBản* còn thống trị đời sống của nhân loại, ngày đó lý tưởng, kiến thức, phương pháp suy luận của *Marx* chưa thể chết được⁸ : nó là sản phẩm chân chính bậc nhất của *PhuongThứcSânXuấtTuBản*, giúp ta hiểu và thử tìm những phương hướng hành động để giải quyết những mâu thuẫn nội tại của *PhuongThứcSânXuất* ấy, mức quốc gia cũng như mức toàn cầu. Trong quá trình đảng đảng ấy, đã có những hình thái thử nghiệm theo cách hiểu biết của các vị lãnh tụ *CộngSân* ở thế kỷ 20, làm rúng động thế giới, gây không ít tội ác, tai ương, rồi yên ả thảm bại. Trong tương lai, sẽ còn có nữa, dưới hình thái này hay hình thái khác. Cho tới một ngày...

Khi một hoài bão nhân bản đã được sáng tạo và thấm vào lòng người, không dễ gì tiêu diệt được nó. Nhưng chỉ một nền văn minh cao hơn nền văn minh đương thời mới có thể thay thế nó được. Chí ít, phải cao hơn ở 3 điều sau (hiểu theo ngôn ngữ của *Marx*) :

- phát triển *LựcLượngSânXuất*, trao đổi, quản lý, mạnh hơn, nhanh hơn, hài hoà, êm đẹp và tốt hơn *PhuongThứcSânXuấtTuBản*, đồng thời bảo vệ được, thậm chí tô điểm thêm, môi trường sinh sống và tồn tại của con người. Món này, phải dựa vào kiến thức khoa học và kỹ năng kỹ thuật, đòi hỏi học lực hiện đại và cao không chỉ ở một nhóm người.

- thực hiện được triệt để những lý tưởng và giá trị nhân bản đã được sáng tạo ở *ChâuÁu* từ thời *Phục Hưng* tới *Thế Kỷ Khai Minh* và sau đó, hiện nay đang bị bào mòn ở các nước *TuBản* mạnh nhất.

- thực hiện được những lý tưởng và giá trị nhân bản của *ChủNghĩaXãHội* và *ChủNghĩaCộngSân* do chính *PhuongThứcSânXuấtTuBản* phát sinh.

Cuối cùng, tạo được những *QuanHệSânXuất* tốt đẹp xứng đáng với sự tiến bộ của lý trí và nhân văn.

Sau đó, sẽ đến lúc sáng tạo những nghệ thuật sống. Đứng là niềm tin ý thức hệ, ta sẽ không còn đó để xem sẽ thế nào. Hè hè.

6/ Cuối cùng, *Macron* có chính nghĩa : ngay trong giai đoạn tranh cử tổng thống, ông đã cảnh báo trước : ông sẽ không thông qua những thủ tục dân chủ bình thường (*QuốcHội LậpPháp*) để tiến hành cải cách. Ông sẽ cải cách qua *ordonnance* (một loại mệnh lệnh), khỏi mất thời giờ bàn tán.

c/ *Media*

Macron là bạn thân thiết của giới *TuBản* làm chủ hầu hết *Media* ở Pháp. Ông là con cưng của *Media*. Từ lúc ông thành lập phong trào *En Marche* đến lúc quy trình bầu cử tổng thống chính thức bắt đầu, riêng trên đài truyền hình tư *BFM-TV*, một loại *CNN* ở Pháp, lượng thời gian ông xuất hiện gần bằng tổng lượng thời gian xuất hiện của 4 đối thủ chính của ông lúc đó. Miễn bàn tiếp.

d/ *XãHộiCôngDân – CôngĐoàn*

8 bản thân tôi mong muốn được thấy ngày chúng chết tốt ! Vì ánh mắt, phân tích, suy luận của chúng cụ thể, sâu sắc, thiết thực và lãnh khốc quá.

– các CôngĐoàn của giới chủ, lớn và nhỏ. Tiêu biểu nhất, có ảnh hưởng trực tiếp vào đường lối kinh tế của NhàNước : *Medef*. Đương nhiên ủng hộ *Macron* hết mình, còn muốn ông mạnh tay hơn.

b/ các CôngĐoàn của những NgườiLàmThuê. Hiện nay, có 5 CôngĐoàn có tư cách đại diện, nghĩa là ký kết những hợp đồng Chủ – NgườiLàmThuê ở mức quốc gia, mức ngành v.v.

Confédération française de l'encadrement - Confédération générale des cadres (CFE-CGC)

Confédération française démocratique du travail (CFDT) affiliée à la CES

Confédération française des travailleurs chrétiens (CFTC) affiliée à la CES

Confédération générale du travail (CGT) affiliée à la CES

Confédération générale du travail - Force ouvrière (CGT-FO) affiliée à la CESMedia

Trong lịch sử Pháp, ở những thời điểm khủng hoảng, 2 Chiến Tranh Thế Giới, hầu hết những CôngĐoàn lao động tiêu biểu đều có truyền thống gắn liền đấu tranh nghiệp đoàn với đấu tranh chính trị mức toàn quốc :

CFTC : Công Đoàn Của Người Lao Động Thiên Chúa Giáo, trước và sau Chiến Tranh Thế Giới 2 = tả khuynh, rất quyết liệt. Bây giờ tự xếp mình trong xu thế "cái cách". Đã ủng hộ luật lao động gọi là *El Khomri* (tên bà bộ trưởng của *François Hollande*), luật lao động đó đã từng góp phần khiến *Hollande* và ĐảngXãHội đắm tàu. Bộ luật đó do chính tay *Macron* nhào nặn khi ông còn cầm quyền trong bóng lưng *Hollande*.

CFDT : xuất thân từ sự chia tay với CFTC, lúc đầu tả khuynh quyết liệt, thừa nhận và chủ trương đấu tranh giai cấp và học thuyết *Marx*, nhưng không chấp nhận sự lãnh đạo của ĐảngCộngSânPháp, đặc biệt trong thời điểm ĐảngCộngSânPháp thực hiện chỉ thị đoàn kết dân tộc xây dựng đất nước của *Staline* sau Chiến Tranh Thế Giới 2. Sau đó, thân ĐảngXãHội. Bây giờ cũng tự liệt vào xu thế "cái cách". Đã ủng hộ luật lao động gọi là *El Khomri*.

CGT-FO : xuất thân từ sự chia tay với CGT. Chủ trương CôngĐoàn độc lập với đảng phái, NhàNước, chính phủ, tôn giáo, v.v. Thân với khuynh hướng XãHộiChủNghĩa, thành viên ô hợp, cơ bản là chống cộng.

CFE-CGC : CôngĐoàn của cán bộ (*cadre*). Chủ trương bảo vệ quyền lợi của một tầng lớp lao động thôi. Nói chung, khuynh hướng phi chính trị.

CGT : thân cộng sản. Vẫn còn là Công Đoàn Lao Động số 1 ở Pháp, tuy trong khu vực tư nhân thì đã phải nhường ngôi vị cho CFDT mới đây.

Đây là CôngĐoàn lao động lâu đời nhất ở Pháp, từ 1864 với *Association Internationale des Travailleurs* còn gọi là *Quốc Tế Cộng Sản I*, bám rễ sâu đậm trong lịch sử chính trị Pháp từ thế kỷ 19, gắn liền với tất cả những đấu tranh giai cấp liên miên suốt 150 năm, đã góp phần quyết định trong sự hình thành cái thể chế mà người ta gọi là NhàNướcPhúcLợi (*État Providence*) ở Pháp. Đọc lịch sử của nó chẳng khác lắm đọc lịch sử chính trị của cả một mảng lịch sử Pháp, thế kỷ 19 và 20.

Cho tới gần đây, vẫn được coi như công cụ của ĐảngCộngSânPháp : thủ lĩnh của nó đồng thời cũng là ủy viên BộChínhTrị của ĐảngCộngSânPháp. Nhưng nó cũng đã biến đổi không ít. Mấy chặng đường ý nghĩa :

1978 : tổng thư ký *CGT Georges Séguy*, linh cảm nguy cơ thoái trào do sự tan rã của *Cương Lĩnh Chính Trị Chung* giữa *Đảng Cộng Sản Pháp* và *Đảng Xã Hội* của *Mitterrand* để giành quyền lãnh đạo *Nhà Nước Phu Lãng Xa*, muốn khôi phục lại ít nhiều tính độc lập của *Công Đoàn CGT*. Không thành công.

1982 : ông *Henri Krasucky* lên thay thế *Georges Séguy*. Ông xuất thân Do Thái *Balan*, công nhân từ tuổi 13, đảng viên *Đảng Cộng Sản Balan*, rồi *Đảng Cộng Sản Pháp*, tham gia kháng chiến chống *fát xít* Đức. 22 tuổi, bị bắt, bị tra tấn 2 tuần trước mặt mẹ và em, và đưa đi trại tập trung *Birkenau*, một chi nhánh của *Auschwitz*, nhưng thoát chết. Ông nổi tiếng thuộc phe triệt để tả trong *Bộ Chính Trị Đảng Cộng Sản Pháp*. Nhưng cuối nhiệm kỳ của ông, ông cũng bắt đầu nhích xa lãnh đạo của *Đảng Cộng Sản Pháp*.

1992-1999 : ông *Louis Viannet* thay thế *Krasucky* với nhãn hiệu là một đệ tử của *Staline* được sắp đặt vào *CGT* để lập lại trật tự của *Đảng Cộng Sản Pháp*. Sau 6 năm ông lãnh đạo *CGT*, kết quả khá bất ngờ :

– 1993, trong cuộc bầu cử *Quốc Hội Hạ Viện*, *CGT* không kêu gọi bầu cho phe nào cả.

– 1995, *CGT* rời bỏ *Confédération Internationale du Travail*, *Liên Đoàn Quốc Tế Lao Động*, lúc đó thân cộng.

– 1996 : ông *Viannet* từ chức ủy viên *Bộ Chính Trị Đảng Cộng Sản Pháp*, nhưng vẫn làm ủy viên *Ban Chấp Hành Trung Ương* tới năm 2000.

– 1997 : cuộc bầu đại diện *Công Đoàn* trên toàn nước Pháp xác nhận : đà xuống dốc của *CGT* đã chững lại. *CGT* vẫn là *Công Đoàn* lao động số 1 của Pháp.

1999-2013 : ông *Bernard Thibault*, xuất thân công nhân, ngành hoá xa, đảng viên cộng sản, làm tới ủy viên trung ương. 2001, từ bỏ mọi chức vụ trong *Đảng Cộng Sản Pháp*, tuy vẫn làm đảng viên. Ông đã kêu gọi bầu cho *Hollande*.

2013-2015 : ông *Thierry Le Paon* thay thế *Bernard Thibault* trong sự tranh giành nội bộ hỗn độn. Nội 2 năm bị cách chức vì một *mini-scandale* tiền bạc vặt. Được thủ tướng *Manuel Valls* đưa đi ngụ cư trong một cơ quan *Nhà Nước* vớ vẫn liên hệ tới ngôn ngữ Pháp.

2015 : ông *Philippe Martinez*, không xuất thân công nhân, là kỹ thuật viên trong ngành luyện kim (tú tài + 2) trong *Hãng Renault*. *Philippe Martinez* là tổng thư ký đầu tiên của *CGT*, từ 1946, không là đảng viên *Đảng Cộng Sản Pháp* : ông rời bỏ *Đảng Cộng Sản Pháp* năm 2002 vì bất đồng ý với tổng thư ký *Robert Hue*.

Nội dung chung nhất của những hiện tượng trên trong hình thái *Xã Hội Công Dân* cơ bản này là gì ? Là sự suy thoái trong ý thức của con người về bản chất hay bản thể xã-hội của chính mình (triết). Trong thế kỷ 19, chắc chắn cũng nhờ lý tưởng trừu tượng về con người phổ cập, cá thể, tự do, bình đẳng, tiến bộ của văn hoá *Khai Minh*, nó ý thức được nó cũng là toàn bộ những quan hệ xã hội có thực của nó với đời. Những quan hệ xã hội có thực đó, chiều sâu, có kích thước văn hoá, lịch sử và hoài bão tương lai ; chiều rộng, có cả nhân loại. Do đó, nó biết liên hệ từng cuộc đấu tranh cụ thể vì những mục đích trước mắt với hoài bão cuối cùng của đời nó : xây dựng một nhân giới cho ra hồn người.

Qua gần hai thế kỷ đấu tranh ý thức hệ liên miên, khốc liệt, qua những cuộc khủng hoảng tư tưởng chấn động, ý thức của con người về bản chất của mình đang co cụm lại dưới sự dồn ép của *Tu Bản*. Chủ nghĩa duy nhất đang vươn tới sự phổ cập trừu tượng nhất (*universel abstrait*) của thân phận làm người : Tiền → Tiền', với Tiền' > Tiền. Ngoài ra, không có gì đáng nói hết. Đó là nội dung cơ bản thiết

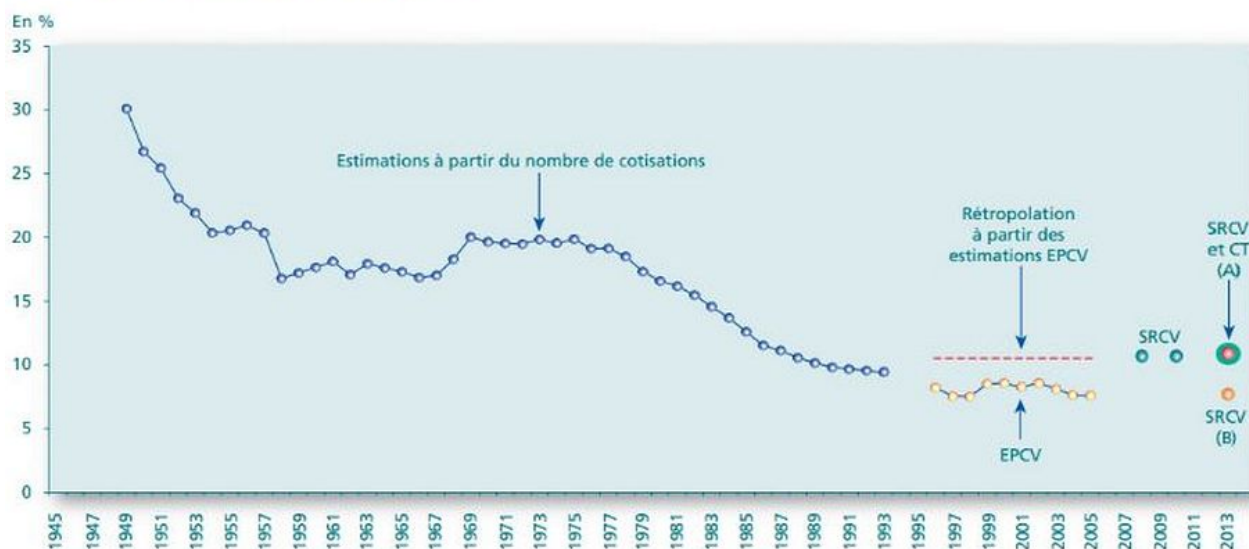
thực của quá trình *Toàn Cầu Hoá Tư Bản* ngày nay. Sự co cụm trên có nhiều mức độ : dân tộc, quốc gia, giai cấp, thành phần xã hội, những tập hợp nhỏ hơn như *Công Đoàn* nghề nghiệp... Một giai đoạn thoái hoá của một nền văn minh.

Mục đích của ông *Macron*, đích thực là đẩy mạnh quá trình thoái hoá ấy, dĩ nhiên để giúp các *Hãng Tư Bản Phu Lãng Xa* mạnh lên, giải quyết nạn thất nghiệp triền miên không lối thoát : từ từ đặt quyền năng của những hợp đồng lao động ở mức *Hãng* lên trên những hợp đồng lao động ở mức ngành, mức quốc gia, xé nhỏ sự đoàn kết giữa những người lao động. Cuối cùng ? Đưa *Quan Hệ Sản Xuất* về thời ban sơ của *Phương Thức Sản Xuất Tư Bản* : hợp đồng *Tự Do* giữa hai con người *Tự Do* và *Bình Đẳng* trước *Pháp Luật* vốn bảo vệ quyền *Tư Hữu* trên *Phương Tiệm Sản Xuất*. Nội dung thế nào, hai bên tùy tiện. Trong quan hệ *Tự Do* và *Bình Đẳng* ấy, một bên nắm hết *Phương Tiệm Sản Xuất*, một bên không có cách nào đảm bảo bữa cơm ngày mai của mình và vợ con ngoài cách "bán" *Sức Lao Động* theo giá tự do thỏa thuận. Kết quả thế nào, chắc không cần suy nghĩ nát óc mới đoán được. Khuynh hướng này đã tràn lan ở *Châu Âu* trong mấy thập niên qua. *Chính Khách* Anh, phải công nhận, sáng tạo nhất. Nó đã sáng tác ra loại hợp đồng bắt hủ gọi là *Hợp đồng lao động 0 giờ*. Đại thể thế này : tôi với anh ký một hợp đồng lao động. Anh chấp nhận làm công cho tôi trong tư cách lệ thuộc quyền điều hành của tôi (*un lien de subordination juridique envers l'employeur*; trong luật lao động của Pháp). Tôi không đảm bảo cung cấp cho anh một giờ lao động nào cả, nhưng khi cần, tôi sẽ kêu anh làm. Tuyệt cú mèo. *Chính Khách* Đức và nhiều nước *Châu Âu* khác cũng không tẻ, cũng tạo nhiều loại hợp đồng theo hướng đó. *Chính Khách* Pháp chậm chạp hơn, đến bây giờ mới còn đang nghiên cứu thành lập loại hợp đồng giới hạn ở một công trình : tôi mượn anh cho một công trình, ngày công trình chấm dứt, anh đi đâu kiếm ăn thì đi, tình nghĩa đôi ta có thể thôi. Có thể nói, *hợp đồng lao động 0 giờ* là hợp đồng lý tưởng của *Phương Thức Sản Xuất Tư Bản* : lao động của anh chỉ có giá trị đối với tôi trong lúc nó vô bổ *Tư Bản* của tôi. *Thị Trường Lao Động* lý tưởng của *Phương Thức Sản Xuất Tư Bản* là một thị trường không biên giới, có đầy người kiếm ăn, có thừa toàn bộ những kỹ năng lao động cần thiết để khi có dịp kiếm lời, ông chủ chỉ vẫy tay là có liền người sản xuất *Giá Trị Thặng Dư* cho mình bỏ túi, theo thỏa thuận tự do giữa 2 cá nhân, sau đó cút ngay cho đỡ bản mắt. Nói thế tưởng đùa. Nhưng làm sao quên được những *Hãng Tư Bản* tiên tiến nhất của Tây Âu, cách đây không lâu, xuyên qua hợp đồng kinh doanh với một số nước ở Châu Á và Châu Phi đã khai thác tàn nhẫn sức lao động của trẻ con như thế nào, kể cả ở tuổi 5-6. Có khác mấy đâu ? Chưa kể tới những thảm hoạ động trời khác, ngày nào cũng có nếu ta chịu khó truy tìm thông tin ngoài những *Media* thông trị dư luận.

Song song với hiện tượng trên, có sự kiện này : tỷ lệ người làm thuê có gia nhập *Công Đoàn* ở Pháp thuộc hạng bét ở *Châu Âu* và ở *OCDE* (35 nước *Tư Bản* phát triển nhất, 80% *PNB*, tổng sản lượng, của thế giới, năm 2009). Đại bộ phận *Media* giới hạn nó ở khoảng 8%. Sau đây, một thông tin ít bi quan hơn, 11% :

<http://tempsreel.nouvelobs.com/politique/reforme-code-travail-el-khomri/20160601.OBS1706/non-il-n-y-a-pas-8-de-syndiques-en-france.html>

Estimation du taux de syndicalisation en France depuis 1949

Ước lượng tỷ lệ Người Làm Thuê gia nhập Công Đoàn tại Pháp 1945-2013

	Tỷ lệ gia nhập Công Đoàn
Khu vực Nhà Nước (2016, 5 448 321 lao công)	20%
Khu vực tư nhân	9%
Trong những Hãng < 50 Người Làm Thuê	5%
Trong những Hãng > 200 Người Làm Thuê	14,4%
Trong những Hãng chuyên mua bán lao động (<i>intérimaires</i>)	1%
Với hợp đồng lao động có thời hạn (<i>Contrat à durée déterminée</i>)	2%
Với hợp đồng lao động vô thời hạn (<i>Contrat à durée indéterminée</i>)	14,3%

Nghĩa là :

– từ 1945 tới 2013, những quan hệ đoàn kết, bảo vệ nhau, tương thân tương trợ, giữa những Người Làm Thuê càng ngày càng giảm, đặc biệt trong khu vực tư nhân, đặc trưng của Kinh Tế Thị Trường Tư Bản.

– hoàn cảnh lao động càng bấp bênh thì quan hệ đoàn kết đó càng yếu ớt, người lao động càng bị dồn vào thế xé lẻ, cô đơn, bất lực.

– Hiện nay, chỉ còn những Người Làm Thuê trong những Hãng lớn có hợp đồng lao động vô hạn định là có một chút khả năng tự vệ. Số gia nhập Công Đoàn cũng yếu ớt : hơn 14% một tí. Họ dám bảo vệ quyền lợi của chính họ thôi cũng đủ lo lắng kiệt sức rồi, nói chi đến chuyện bảo vệ người khác. Thời đại của tổng đình công dường như đã qua. Nó có thể trở lại, nhưng trong một hình thái khác xưa.

Quá trình xã hội tan rã, biến người lao động thành những phần tử lạc loài, cô đơn, bất lực, mất hết phương hướng cho tương lai, giữa một đám lùc nhúc người không phân biệt được cá tính (*massification*, "quần chúng hoá"-dịch dờ, nguy hiểm !), trong quyền *Le système totalitaire*, *Chế độ toàn trị*, Hannah Arendt đã đặt cho nó một cái tên : *atomisation*, *nguyên tử hoá*. Nội dung đích thực

của *KháiNiệm* trên là quá trình tha hoá của con người khi, trong đời sống thực, cụ thể, cá nhân, và trong ý thức, nó bị tước đoạt hay nó đánh mất *bản thể* của chính nó : toàn bộ những quan hệ xã hội đã khai sinh ra nó. Quá trình tha hoá trên có thể dẫn nhân loại tới những thảm kịch khủng khiếp nào, còn một số người nhớ. Không có gì đảm bảo thế hệ 20-40 tuổi ở Pháp và *ChâuÁu* "nhớ", biết hay quan tâm đến. Cứ coi sự bành trướng không cản được của những phong trào ít nhiều ca ngợi ý thức hệ *Nazi* tại *ChâuÁu* trong mấy thập niên qua cũng thấy. Ngay nước Đức, đã lãnh đủ chế độ toàn trị của *Hitler*, đã giáo dục cận kề dân mình về nguy cơ đó, tháng 9 - 2017, đã mở cửa *QuốcHội* đón 94 dân biểu của đảng cực hữu AfD (*Alternative fur DeutschLand*, 12,6% phiếu, về hạng 3). Kinh thật.

e/ XãHộiCôngDân – ONG

XãHộiCôngDân đã sản sinh rất nhiều hình thái tổ chức. Một hình thái, mới phát triển mãnh liệt từ vài chục năm nay, gọi là *ONG*, *Tổ Chức Phi Chính Phủ*. Phương tiện hành động của họ do các *NhàNước* hay lòng từ thiện của người đời giúp đỡ. Diện hành động của họ rộng lớn, phong phú, có nhiều nội dung cực quan trọng cho tương lai của nhân loại : bảo vệ môi trường, bảo vệ phụ nữ và trẻ con, chống bệnh tật, nghèo đói, mù chữ, v.v. Nguyên tắc cơ bản là phi chính trị, không có khả năng chi phối đáng kể tình hình chính trị của các quốc gia. Trong cuộc "động đất chính trị" của *PhuLãngXa* vừa qua, họ không có ảnh hưởng gì cả.

Nhưng *làm chính trị* đâu chỉ có vậy. Sau khi hô hoán, vận động, thắng cử, nắm chính quyền, cuối cùng, phải *HànhĐộng*. *HànhĐộng*, nhất là *HànhĐộngChínhTrị* là tác động vào không gian chung sống của con người, vào quyền lợi cụ thể và tinh thần của các thành phần xã hội. Nói hay tới mấy cũng phải lộ diện. Và nhận sự ủng hộ thuận hay phản kháng.

3.2 Đã làm : luân lý hoá đời sống công cộng (*moralisation de la vie publique*).

http://www.lemonde.fr/politique/article/2017/07/29/la-loi-de-moralisation-de-la-vie-politique-largement-adoptee-par-l-assemblee-nationale_5166322_823448.html

Trong nhiệm kỳ của ông *Hollande*, đã nổ ra vài chuyện lem nhem tiền bạc, trốn thuế, gian thuế, khiến hai vị bộ trưởng hay thứ trưởng vừa mới nhậm chức phải từ chức liền. Mức độ tiền bạc : vặt, nhỏ nhoi đối với một *NhàNước* như Pháp. Tuy vậy, đó là những giọt nước khiến tách nước trào trong dư luận. Sự ngạo mạn khinh khi quần chúng của *ChínhKhách* tưởng mình đương nhiên đứng trên luật lệ đã quá đủ.

Trong cuộc tranh cử để được làm ứng cử viên chính thức của đảng *LR*, nội 2 tuần cuối, ông *Fillon* (thủ tướng của *Sarkozy*) đột nhiên nhảy vọt và thắng. Đầu tháng 12-2016, thăm dò dư luận sắp ông ở hàng 1 (28%) vượt bà *Le Pen* (24%) đã chiếm vị trí 1 từ năm 2014. Ông *Macron* xuất hiện, tiến khá nhanh trong các thăm dò dư luận, sắp hạng 3 (15%). Không ai hình dung rằng bà *Le Pen* có thể thắng cử tổng thống. Ai cũng tưởng ông *Fillon* sẽ làm tổng thống tương lai của *PhuLãngXa*. Nhưng ô hô ai tai. Một vụ lem nhem tiền bạc lại nổ ra, khiến *Fillon* vỡ mộng. Tuần báo hí lộng *Carnard Enchaîné* thông tin : ông đã dùng tiền của *QuốcHộiHạViện* để trả lương cho vợ con giúp ông việc gì không rõ lắm. Cộng thêm vài chuyện lem nhem mờ ám tiền bạc, quà tặng khác. Tất cả chưa tới 1 triệu € trong khoảng 10 năm. Nhưng tách trà dư luận đã sủi bọt trào nước. Mặc dù phong trào *Thiên Chúa Giáo Triệt Đế* ủng hộ ông tới cùng trong một cuộc biểu tình ở *Công Trường Trocadéro*, ông không sao ngóc đầu lên được. Song song đó, ông *Macron* vươn lên trong thăm dò dư luận, và thắng cử. Những lem nhem tiền bạc của *ChínhGiới*, đặc biệt của ông *Fillon* đã mở cho *Macron* một đại lộ huy hoàng vào *Cung Điện Élysées*.

Đương nhiên, trong "chương trình chính trị" của *Macron*, có chủ chương "*luân lý hoá đời sống công cộng*". Đương nhiên, đó cũng là luật đầu tiên ông khiến *QuốcHội* thông qua. Quần chúng đòi hỏi. Không tốn một xu. Đại bộ phận dân biểu ủng hộ. Về cái là xong. Lại được danh là biết giữ lời hứa và biết làm việc hiệu quả. Sau đó, chẳng ai bàn tán nữa.

Đọc qua nội dung giản lược của luật trên : chuyện đáng làm thôi, về mặt luân lý, và tránh bớt vài khả năng lạm dụng quyền lực để thủ lợi riêng. Nhưng tương đối tũn mủn, vật vãnh, chẳng có gì quốc gia đại sự. Đương nhiên là vậy : dùng luật pháp để giải quyết vấn đề này là chuyện hão : nó thuộc lĩnh vực văn hoá, luân lý của một dân tộc. Muốn xây dựng một đời sống chính trị nói riêng và một đời sống xã hội nói chung, lành mạnh, trong sạch, phải dựa vào văn hoá. Khi văn hoá xuống cấp, chẳng luật pháp nào giữ được sự lành mạnh, trong sạch trên. *QuốcHội* thông qua, chẳng ai mất thời giờ nói tới nữa.

Trong chuyện này, có vài tình tiết thi vị. Trong cuộc tranh cử tổng thống, *Macron* liên kết với *François Bayrou, Modem*. Trong chính phủ *Edouard Phillippe I*, có mấy vị lãnh tụ *Modem* nhậm chức cao :

– *François Bayrou*, Bộ trưởng NhàNước (*ministre d'État*), bộ Tư Pháp. Được phân công soạn thảo và bảo vệ luật ***luân lý hoá đời sống công cộng***.

– *Sylvie Goulard*, Bộ trưởng Quốc Phòng.

– *Marielle de Sarnez*, Bộ trưởng Đặc Trách Hồ Sơ *ChâuÁu* .

Chỉ sau 1 tháng, cả 3 vị từ chức. Lại vì lem nhem tiền bạc trong tư cách dân biểu *ChâuÁu* ...

Cùng lúc, ông *Richard Ferrand*, xuất thân *PS*, cánh tay phải của *Macron* trong hành trình vươn tới quyền lực, cũng phải từ chức bộ trưởng vì đã từng lem nhem tiền bạc ở địa phương.

Quan hệ giữa luân lý và chính trị xưa nay vốn thế. Người dẫn thân chính trị, khi không có hay đã mất lý tưởng phục vụ, chỉ còn quyền lực và, qua nó : tiền, danh hão và gái. May thì thoát hết. Không may thì sẽ gục vì một trong ba món đó và... lụi.

3.3 Bốn chuyện ông Macron bắt buộc phải làm và đã bắt đầu làm

Thời-thế tạo anh-hùng trong nghĩa này : hành động của con người trong quá khứ dẫn đến một tình trạng xã hội căng thẳng đòi hỏi một *giải pháp* cấp bách. Đồng thời nó cũng tạo ra những *điều-kiện* cho phép thực hiện giải pháp ấy.

Phải hiểu từ *giải pháp* ở đây như thế nào ? Giải quyết một cách khoa học ? Không. *KinhTếChínhTrị* là quan hệ tổng hợp cơ bản giữa người với người trong mọi kích thước vật-thể, sinh-thể và trí-thể của con người. Muốn dùng khoa học đích thực để xử lý nó là chuyện hão.

Sự căng thẳng ở đây là căng thẳng trong tương quan lực lượng giữa các thành phần xã hội. Đã đến lúc phải ngã ngũ, thiết lập một trạng thái thăng bằng mới cho phép quan hệ *KinhTếChínhTrị* phát triển theo một hướng nhất định nào đó trong một khoảng thời gian nào đó. Nghĩa là : phải có phe thắng, phải có phe chấp nhận đã thua, cúi đầu chấp hành.

3 tác nhân *chính* là :

a/ *TưBảnTàiChính* (có tính chất quốc tế) + *TưBảnSảnXuất* (vừa có tính chất quốc tế, vừa có tính chất quốc gia, đặc biệt các *Hãng* trung bình hay nhỏ), gọi tắt là *TưBản*.

b/ quyền lực chính trị, chỉ có tính chất quốc gia thôi.

c/ đòi hỏi của *GiaiCấpLàmThuê*, đặc biệt tầng lớp bình dân.

Macron chính là *anh-hùng* được "phân công" giải quyết mâu thuẫn của *thời - thế*, xuyên qua chính sách xử lý 4 lãnh vực khăng khít nhau : *kinh tế, tiết kiệm, thuế má, luật lao động*. Trong cả 4 lãnh vực, ông không có chủ chương gì mới mẻ cả, chỉ tiếp tục đường lối kinh tế nhất quán đã được *ChínhKhách* tả và hữu thực hiện từ hơn 30 năm qua ở *PhuLăngXa* và đã dẫn tới tình hình ngày nay vì :

– ông cũng chẳng biết làm gì khác

– chính ông, trong nhiệm kỳ *Hollande*, với tư cách phó tổng thư ký văn phòng tổng thống, rồi bộ trưởng bộ kinh tế đã tiến hành đường lối ấy. Lúc ấy là đường lối kinh tế của phe tả. Bây giờ *Macron* tiếp tục thực hiện một cách thẳng tay, nhanh gọn hơn : trao cho thủ tướng và bộ trưởng kinh tế – tài chính, đều là đảng viên phe hữu *LR* thực hiện. *Macron* vừa tả vừa hữu là như vậy, thế thôi.

Điều-kiện cho phép ông thực hiện giải pháp đó chính là : sự tan rã hay/và suy thoái của các tổ chức quyền lực chính trị *chính-thống* truyền thống, sự lơ mơ, tán mạn, manh mún của các khuynh hướng chính trị khác, sự bất lực của kiến thức và phương pháp suy luận của trí giới, sự lệ thuộc của *Media*, tóm lại, sự khủng hoảng tư tưởng toàn diện của thời đại dưới áp lực và thúc ép của *TưBản*. Nội dung cơ bản là :

a/ Kinh tế

Vết hết những gì còn vết được để đưa vào túi *TưBản*. Với lập luận cổ hữu : chính các *Hãng* tạo ra công ăn việc làm ; chúng ta phải giúp chúng lớn mạnh, đầu tư, cạnh tranh, *e tutti quanti* ; vài biện pháp cụ thể đã gây tranh cãi :

– miễn cho các *Hãng* phải đóng góp vào các quỹ xã-hội. (Một phần quan trọng).

– dẹp bớt rồi dẹp luôn những hợp đồng lao động hưởng trợ cấp *NhàNước* để giảm chi cho *NhàNước*.

Đây là một loại hợp đồng lao động mà các *ChínhKhách* tả và hữu đã dùng liên tục trong mấy chục năm qua dưới nhiều tên rất hay ho xã hội tính. Mục đích của nó, đối với *ChínhKhách*, là giảm số người bị liệt vào thống kê thất nghiệp. Các chính khách cả khía với nhau về những hợp đồng này cho vui cửa vui nhà, có chuyện để cả khía, khẳng định lập trường. Nói chung, chẳng ai phân nân cả : một số việc làm đó cần thiết và có ích cho đủ loại sinh hoạt xã hội, đồng thời níu lại được những kẻ thất nghiệp, nhất là thanh niên, ở lại trong cộng đồng xã hội trong một thời gian nữa nhờ cả vào một đồng lương nhỏ nhoi và một lao động hữu ích cho tha nhân. Năm 2016, cuối nhiệm kỳ *Hollande*, có 497 000 người thừa hưởng loại hợp đồng này. Thế mà vẫn không chuyển hướng được nạn thất nghiệp.

<http://www.lefigaro.fr/economie/le-scan-eco/explicateur/2017/08/26/29004-20170826ARTFIG00011-comment-marchent-les-contrats-aides-qui-beneficient-a-497000-salaries.php>

b/ Tiết kiệm chi tiêu của NhàNước

Cắt bớt trợ cấp cá nhân để có nhà ở (cơ bản là thuê) (*aide personnalisée au logement*) = - 5€/tháng.

5€ là giá một ly bia trong quán cà phê tại trung tâm Paris. Tưởng là chuyện vặt. Không, ở *PhuLăngXa* ngày nay, đối với nhiều người không là chuyện vặt : 2,6 triệu hộ, trong đó có 800 000 sinh viên :

<http://www.lefigaro.fr/conjoncture/2017/07/22/20002-20170722ARTFIG00066-l-aide-au-logement-apl-reduite-de-cinq-euros-par-mois-en-octobre.php>

Một bà bộ trưởng tuyên bố một cách khinh bỉ : ở tuổi 20-25 mà anh không bớt nổi chi tiêu 5€/tháng thì trong tương lai anh sẽ làm được gì ? Tôi sức nhớ một bài báo trong tờ *Le Monde* cách đây 2-3 năm nói về sự xuất hiện của các hợp tác xã cung cấp lương thực cho sinh viên ngay trong các đại học. Một tuần

một lần, họ đi mua lương thực với giá sỉ ở những nơi chấp nhận bán, mang về bán lại không lời cho sinh viên, đại học cung cấp phòng miễn phí làm "tiệm", người làm đều làm chùa. Một sinh viên cho biết : một tuần một lần, tôi tiêu 10€ là có đủ ăn uống cho cả tuần. Hiện nay, gửi xe ở một *parking* trên đại lộ St-Germain-des-Prés khoảng nửa giờ, tốn 7,20€ ! Uống một ly bia ½ lít ở trung tâm Paris, tốn 8€ ! Nhưng tôi tin : đã lâu, vì lười và chán, buổi trưa tôi hay ăn *sandwich* ; một thỏi xúc-xích, giữ lâu được, giá lẻ < 3€, ăn vẫn ngon miệng. Xất đủ cho 4-5 bữa ăn với nửa ổ bánh mì. Tôi có lý. Ngay sau khi chính phủ tuyên bố sẽ thi hành ngay từ 1-10-2017, không chỉ sinh viên mà nhiều giới khác, kể cả những người không thất nghiệp, phản đối kịch liệt : đối với họ món tiền ấy "*khổng lồ*", "*c'est énorme*" : họ sẽ phải bớt ăn, bớt mặc, bớt tiêu khiển, thậm chí không biết xoay sở thế nào lúc cuối tháng :

http://www.lemonde.fr/societe/article/2017/10/01/baisse-de-l-apl-etudiants-et-autres-allocataires-se-preparent-a-encore-plus-de-precarite_5194259_3224.html

Tôi không đi vào chi tiết những tranh luận về những biện pháp loại này. Độc giả Việt Nam sẽ lâm vào một thiên la địa võng không mấy thích thú. Chỉ đưa ra một nhận định đơn giản : số người = 1000, số tiền = 100€. Anh chia chác thế nào cũng được, thí dụ : 80€ cho 100 người và 20€ cho 900 người ; thế nào đi nữa, tiền vẫn chỉ có bấy nhiêu = 100€. Có người nhận nhiều hơn, ắt có người nhận ít hơn. Hành động *KinhTếChínhTrị* là như thế. Còn lại là thủ đoạn "làm chính trị", vận động *Media* để giải thích và giáo dục quần chúng. *Chính-trị, nghệ-thuật-làm-người*, ít nhất là trong *ChínhTrường PhuLăngXa*, ngày nay chỉ còn vậy.

Trong mục này *Macron* lý thú : ông kêu gọi người có nhà cho thuê hạ giá 5€/tháng để thể hiện *tình đoàn kết (solidarité)*. Cao thượng hết sảy. *Đoàn kết với ai để chống ai ?* Người làm chính trị, ai lại đặt câu hỏi ấy ! Phải có tầm nhìn xa thấy rộng chứ !

Chẳng ai hỏi ông câu này : năm 2016, 40 *Hãng* lớn tiêu biểu của *PhuLăngXa (CAC 40)* đã lời *đút (net, sau khi đóng thuế)* 75,5 tỷ € :

http://www.lemonde.fr/economie/article/2017/03/02/75-milliards-d-euros-de-profits-pour-le-cac-40_5087936_3234.html#EXWu2uMcXy5ThXPL.99

Sao ông *Macron* không kêu gọi chủ nhân các *Hãng* ấy tỏ tình đoàn kết với bàn dân *PhuLăngXa*, thậm chí dùng pháp luật ép họ phải làm, ông thừa sức mà ?

Đây lý thuyết gia kinh tế thị trường có máu mặt sẽ dễ dàng biện minh cho ông : món tiền lời đó, cuối cùng sẽ có lợi cho sự phát triển kinh tế. Nó sẽ được đầu tư lại để phát triển sản xuất, tạo công ăn việc làm. Cuối cùng, của cải ấy sẽ từ trên chảy xuống, mọi người đều được hưởng, nhiều hay ít (*théorie du ruissellement*, một lý thuyết kinh tế thời thượng, không biết từ đâu ra, nhưng đã gây tranh luận túi bụi giữa nhiều lý thuyết gia trong nhiều thập niên cho tới nay). Tóm lại : chịu khó thắt lưng buộc bụng thêm tí nữa đi, tương lai sẽ sáng lạn, giàu có, tiêu xài thoải chí... Ôi thời gian ! Ở đây nó mất chất người một cách quái đản, khủng khiếp : ngày mai không còn gì để ăn thì còn sức chờ đợi tới tương lai nào ? Nếu lại hỏi : ừ cứ cho là vậy, hàng hoá mới tràn ngập thị trường, nhưng tôi không có tiền mua thì sao ? Để tồn kho ? thế thì sẽ mau chóng sập xuống, vứt sọt rác thôi. Chính món tiền trợ cấp nhỏ nhoi trên, trong túi tôi hay bàn dân thiếu tiền nào cũng được, cho phép bàn dân tiêu thụ hàng hoá của các *Hãng*. Trong cặp *Cung-Cầu*, tôi chính là *Cầu*, tôi mất khả năng *Cầu* thì *KinhTếThịTrường* tiêu vong. Ông thấy không, tôi cũng biết vận dụng *nguyên lý Cung-Cầu* của *lý thuyết KinhTếThịTrường* kiểu ông để bẻ lại lý luận của ông vì, cũng như ông, tôi biết vận dụng *lôgích* hình thức trong một lĩnh vực kiến thức khiến nó bất lực để mở ra một sự hiểu biết đáng kể.

Cuối cùng, 75 tỷ € trên sẽ được đầu tư để phát triển kinh tế *PhuLãngXa* không ? Chẳng có ai bảo đảm được, kể cả *Macron*.

c/ **Chính sách thuế má**

Chỉ cần liếc qua kết quả ban đầu của đường lối kinh tế nhất quán trên, ngay thời *Macron* chủ trì nó trong bóng lưng *Hollande*, cũng đủ nghi ngại. Ngay sau khi *Hollande* nhậm chức, ông công bố chính sách kinh tế gọi là *Hiệp ước Quốc gia để phát triển [kinh tế], sức cạnh tranh và tạo công ăn việc làm, Pacte national pour la croissance, la compétitivité et l'emploi*.

Đại thể thể này : xuyên qua chính sách đánh thuế, giúp đỡ 40 tỷ € cho các *Hãng* để thực hiện những mục đích :

- tăng cường đầu tư sản xuất của các *Hãng*.
- tăng cường nghiên cứu và phát triển của các *Hãng* (*Recherche et développement*, vận dụng khoa học và kỹ thuật vào sản xuất)
- tăng cường xuất khẩu

Tất cả, đương nhiên, để giải quyết nạn thất nghiệp, xây dựng xã hội ấm no, hạnh phúc, cho mọi người, *e tutti quanti*.

Về đầu là chính sách kinh tế mệnh danh *CICE*, khoảng 20 tỷ €. Kết quả thế nào ? Đã có chút đáp án :

<https://www.usinenouvelle.com/editorial/le-bilan-decevant-du-cice.N443572>

http://www.lemonde.fr/economie-francaise/article/2016/09/29/le-cice-a-ameliore-les-marges-des-entreprises-et-a-eu-un-effet-probable-sur-l-emploi_5005134_1656968.html

<http://amvc.fr/PHD/LangThangChuNghia/EtFillonSauvaLaFranceDeLaBanqueroute.htm>

mục đích	kết quả
tăng cường đầu tư sản xuất của các <i>Hãng</i>	0
tăng cường nghiên cứu và phát triển của các <i>Hãng</i>	0
tăng cường xuất khẩu	0
tăng cường sức mua của <i>NgườiLàmThuê</i>	coi như 0
giảm thất nghiệp	"ước lượng" không có chứng cứ : chẳng hơn gì, thậm chí kém những chính sách trước đó

Món tiền "trợ cấp" không lồ trên đã đi về đâu, trời mới biết (chuyên gia gọi là : *non traçable*, không theo dõi được, vì một khi đã vào sổ kế toán của các *Hãng*, các *Hãng* toàn quyền sử dụng và chuyện ấy nằm trong bí mật của *Hãng*, *secret industriel*, *secret des affaires*). Dù sao thầy bói xem voi cũng có thể mó vào món đồ sừng tay này :

Năm 2016, các *Hãng* trong *CAC 40* đã chia cho cổ tức = 55,7 tỷ €. Gần nửa chủ cổ phiếu của *CAC 40* là chủ *TưBảnTàiChính* quốc tế. Trời mới biết được họ, cũng như chủ *TưBảnTàiChính PhuLãngXa* của *CAC 40*, sẽ dùng tiền đó để làm gì. Họ dám dùng để chuyển xí nghiệp của họ ở Pháp qua Trung Quốc lắm đạ... Hè hè.

Về chính sách kinh tế loại này, ngay lúc *Hollande* công bố, trong một thảo luận tôi từng đọc trên báo *Le Monde*, có một vị chủ *Hãng* nhỏ nói : để đầu tư tạo công ăn việc làm, vấn đề không ở chỗ ông bớt cho tôi bao nhiêu thuế, nó ở chỗ : trong sổ đặt hàng của tôi có bao nhiêu đơn mua hàng. Điều ấy, đương nhiên nằm ngoài khả năng hành động của *Hollande*. *KinhTếThịTrường ToànCầuHoá* đó !

Ông *Macron* quả là người dám nghĩ, dám nói, dám làm. Chính sách thuế đầu tiên của ông, như ông đã hứa : giải thể thuế trên tài sản của người giàu có, *Impôt de Solidarité sur la Fortune, ISF*, thay thế bằng *Impôt sur la Fortune Immobilière (IFI)*, thuế trên bất động sản. Kết quả là những người giàu nhất trong đám bị đánh thuế *ISF* được giảm thuế ; cộng với một chính sách thuế đối với lợi nhuận của *TưBản*, họ được giảm thuế 4-5 tỷ €. *ISF* là thuế do *Mitterrand* lập ra năm 1989 dùng để trợ cấp cho những người không có công ăn việc làm khỏi bị đá văng ra ngoài xã hội, (*RMI, Revenu Minimum d'Insertion, Thu Nhập Tối Thiểu Để Nhập Xã Hội*). Nó mang tính biểu tượng rất mạnh để phân biệt phe tả - phe hữu. Trong gần 30 năm, mỗi lần tranh cử tổng thống, nó lại được lôi ra làm đề tài đấu đá túi bụi giữa *ChínhKhách* với nhau và chuyên gia kinh tế, tả và hữu, thật zui cửa zui nhà. Ông *Sarkozy*, người chống đối nó kịch liệt cũng không dám xoá bỏ nó, chỉ dám giới hạn nó thôi. Ông *Macron* thân nhiên xoá bỏ. Chắc ông cũng tưởng tượng được rằng ngay trong hàng ngũ dân biểu *LRM* của ông có người sững sờ : sao lại vừa cắt cơm sinh viên và bần dân nghèo túng vừa miễn 4-5 tỷ € thuế cho những kẻ thừa tiền, du ngoạn biển bằng *Yatch* tư, đi du hí bằng *jet* tư, nuôi ngựa đua cho zui, dùng xe *de luxe, e tutti quanti*. Món tiền trên chưa lớn lắm, nhưng cũng chẳng nhỏ : 40% ngân sách đại học, "40% du budget de l'enseignement supérieur" (*Piketty*).

Thôi, miễn bàn.

d/ Luật lao động

Mỹ miều, có món giải phóng *ThịTrườngLaoĐộng* khỏi xích xiềng của *Luật Lao Động* hiện hành. Với những "*KháiNiệm*" ngọt tai, như : *flexibilité, mobilité, adaptibilité, polyvalence, liberté, proximité* (linh hoạt, năng động, thích nghi, đa năng, gần gũi với thực tế hàng ngày của các *Hãng*), *e tutti quanti*.

Nội dung đích thực, tro trên, rất duy vật không biện chứng : phá bỏ những luật lệ bảo vệ quyền lợi chính đáng của *NgườiLàmThuê*, đã hình thành xuyên qua cả thế kỷ đấu tranh của họ và tạo ra cái người ta gọi là *NhàNướcPhúcThiện*. Chuyện này, tôi đã nói sơ qua ở trên trong mục *XãHộiCôngDân – CôngĐoàn*. Xin miễn nói tiếp.

3.4 Nhiều chuyện tốt ông *Macron* có thể làm, nhưng muốn làm không ?

Chuyện có thể làm ngay thì vô vàn, không những không ai trách, có thể còn được ca ngợi. Tôi chỉ nêu 2 chuyện có ý nghĩa khác nhau.

a/ Hốt rúc

Món này thuộc loại kỳ công của *Hercule*. Hơn nửa thế kỷ qua, *ChínhGiới PhuLãngXa* có truyền thống sau. Khi mất chính quyền, sắp rời chức vụ, *ChínhKhách* liền đi tản người thân cận, tin cậy của mình đi

ngụ cư nơi yên ả, béo ngọt. Thông thường, có mấy nơi :

– Gửi vào một chức vụ béo bở, an nhàn, đầy danh vọng, trong một *Hãng* công hay tư. Trong khi chờ đợi dịp trở về nắm quyền, các vị này, ngoài chuyện hưởng thụ, còn đầy thời giờ xây dựng "mạng lưới" chính trị, kinh tế của mình, thậm chí làm *lobby* cho phe mình.

– Gửi vào một chức vụ cao cấp nào đó, dù chẳng để làm gì, trong guồng máy *NhàNước*, với tư cách công chức nếu người đó xuất thân công chức.

– Bổ nhiệm làm sếp một *CơQuan (Agence)* nào đó của *NhàNước*. Nếu cần thì sáng lập *CơQuan* đó và cung cấp ngân sách cho nó.

Tổng thống, thủ tướng, bộ trưởng, thậm chí các cấp thấp hơn, đều có đặc quyền bổ nhiệm người của mình vào những *CơQuan* loại ấy.

Sau hơn nửa thế kỷ lạm dụng quyền lực chính trị kiểu này, *CơQuan NhàNước* kiểu này lúc nhúc, chẳng ai đếm hết, chẳng ai biết chúng đã làm gì, đang làm gì, sẽ làm gì. Có điều chắc chắn : đã là *CơQuan NhàNước* thì phải xứng đáng : có trụ sở ra hồn, có sếp oai, có người phụ tá giỏi, ít nhiều thư ký, có xe hơi và tài xế. Tiếp khách thì phải xứng mặt *PhuLãngXa*. *E tutti quanti*.

Một truyện tếu. Năm 2012, vừa nhậm chức tổng thống, ông *Hollande* và cố vấn khổ sở vắt óc tìm giải đáp cho câu hỏi hóc búa này : kiếm ở đâu ra 10 tỷ € có thể tiết kiệm được ? Một dân biểu của *ĐảngXãHội* cười xoà : mà muốn tiết kiệm 10 tỷ € thật à ? tao cho mà giải pháp có thể thực hiện ngay và hữu hiệu liền : cứ dẹp 1500 *CơQuan NhàNước* vớ vẩn đi. Tôi không biết vị dân biểu ấy nghĩ tới gì và tính toán ra sao. Đương nhiên, *Hollande* không dám làm. Trong những *CơQuan* đó có đầy bạn bè của ông trong *ĐảngXãHội* cũng như trong *ChínhGiới*, bất kể tả hữu.

Ông *Macron* dám làm không ? Tôi dám đánh cá : không.

b/ Bớt khinh dân, lừa dân, tống tiền dân

PhuLãngXa là nước chẳng chặt băng điều tiết giao thông vận tải. Đặc biệt đầy giới hạn vận tốc của xe hơi. Xa lộ = tối đa 130 km/giờ. Quốc lộ = 110 km/giờ, địa phương = 90, 70km/giờ. Thị xã = 50km/giờ. Ngoài ra còn có nơi 30, 20, thậm chí 10 km/giờ !

Từ lâu, *PhuLãngXa* cũng là nước có tai nạn xe hơi chết người ở bậc nhất *ChâuÂu* .

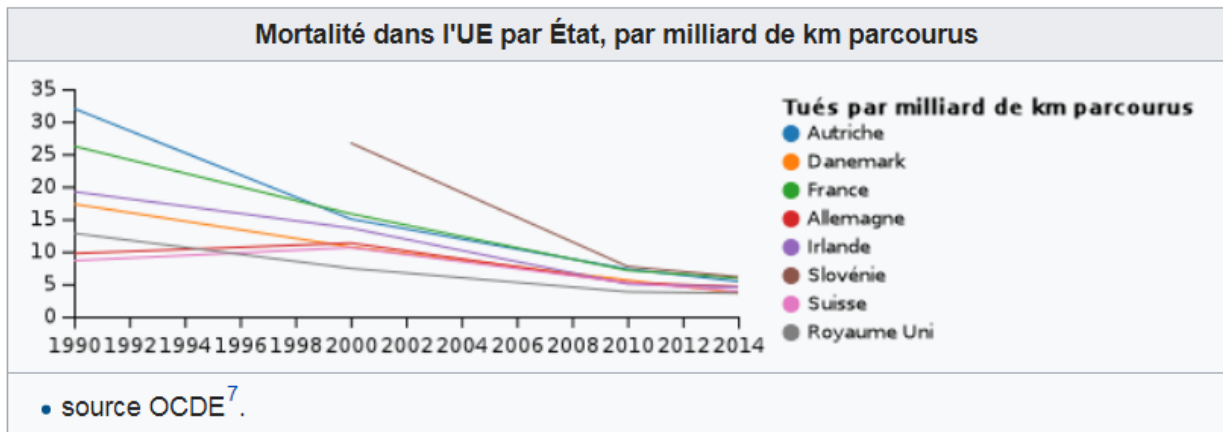
Năm 2003, ông *Sarkozy*, lúc đó là bộ trưởng bộ nội vụ, cho nhập 70 *radars* tự động để phạt những người lái quá nhanh, vi phạm luật giao thông. Ông thành công rực rỡ. Không những số người chết vì tai nạn giao thông giảm mà bộ nội vụ lại kiếm được một món tiền phạt không nhỏ. Từ đó các chính phủ tả và hữu đều hô hào chống tai nạn giao thông chết người bằng cách tăng số *radars* trên đường phố *PhuLãngXa*, tăng giấy phạt. Số *radars* càng ngày càng tối tân, càng đắt tiền, càng tăng. Số giấy phạt cũng tăng vọt hàng tháng hàng năm. Số tử vong nói chung có giảm, rất ít, không có ý nghĩa về mặt thống kê. Nhưng cũng đủ cho các vị gáy láo.

Đại loại, mỗi năm có khoảng 3000-4000 người chết vì tai nạn giao thông. 28% số tai nạn do nạn say rượu. 26% do nạn lái xe quá nhanh. Thực ra, bất cứ tai nạn nào đều do nhiều yếu tố mà hình thành. Nhưng thôi, miễn bàn, mất thời giờ. Dù sao giới hạn tốc độ lái xe là chuyện cần thiết, tốt.

Nước Pháp có khoảng hơn 38 triệu xe hơi. Đêm đêm, ngày ngày, có không biết bao nhiêu xe đang chạy tứ tán khắp nơi trong đủ thứ hoàn cảnh. Không xảy ra tai nạn mới là chuyện lạ. Dù làm gì đi nữa,

mỗi năm sẽ có một số tai nạn và một số người chết *tối thiểu*... Trẻ con cũng hiểu được. Chỉ liếc qua bảng biểu sau, thấy liền.

https://fr.wikipedia.org/wiki/Accident_de_la_route_en_Europe :

Số người chết vì giao thông ở Châu Âu, mỗi 1 tỷ cây số xe chạy

Dường như với lưu lượng giao thông trong môi trường Pháp, con số tối thiểu trên xoay quanh 3000 - 4000 người.

Ba năm qua, dù *Hollande* trang bị thêm rất nhiều *radars* và phạt thêm dữ dội, số tử vong vẫn **tăng**, tuy cũng ít thôi. Một đầu óc lạnh mạnh sẽ kết luận : dùng *radars* và giấy phạt không còn hiệu ứng để giảm số tai nạn, tử vong, nên chấm dứt, đỡ tốn tiền dân, và tìm biện pháp thích hợp. Nhưng không, *Chính Trị Gia Phu Lãng Xa* vẫn cứ tăng số *radars*, số hình chụp, số giấy phạt và số... tiền phạt :

http://www.lemonde.fr/securite-routiere/article/2016/02/25/radars-automatiques-nouveau-record-de-contraventions_4871824_1655513.html

<https://www.valeursactuelles.com/societe/radars-automatiques-la-hausse-des-contraventions-87007>

năm	số giấy phạt (triệu)	tiền phạt thu được (triệu €)
2014	12.56	612
2015	13.31	658
2016	16.00	920

Không chỉ thế, *Nhà Nước Phu Lãng Xa* còn chuẩn bị đầu năm 2017 sẽ "tu hữu hoá" chuyện phạt xe, trao cho công ty tư nhân quản lý việc săn bắt (chụp ảnh) bàn dân lái xe để tăng công suất của đoàn xe có trang bị *radars*. Quản lý *Nhà Nước*, quản lý *Công Dân* như quản lý xí nghiệp là thế đấy :

<https://www.valeursactuelles.com/societe/letat-privatise-ses-radars-mobiles-60820>

Có lúc tôi tự hỏi : hậu duệ của *Descartes* điên hết rồi chẳng ? Tôi bèn hiểu, chúng nó không là hậu duệ của *Descartes*, chúng nó là *ChínhKhách* : trò mị dân này vừa rất ăn khách, đặc biệt khi hô hào vài con số chẳng có ý nghĩa gì nhưng "dễ hiểu" trên *Media*, vừa moi được khối tiền !

Khi những người lãnh đạo của một nước coi hàng chục triệu *CôngDân* như một lũ vô trách nhiệm, coi bần dân như một loại thú để săn, rình, bẫy, tống tiền, mà vẫn được chấp nhận, thậm chí được hoan hô, nước đó đã lâm bệnh suy thoái văn hoá nghiêm trọng. Mà văn hoá là nền tảng cuối cùng của các thể chế chính trị...

4/ Canh tàn của một giấc mơ đẹp

ChâuÁu, cuối thời Trung Cổ đã sáng tác ra 2 giấc mộng đẹp.

4.1 Con người phổ cập là con người cá nhân, bẩm sinh tự do, tiến bộ và nhân đạo

ChâuÁu, thời kỳ Phục Hưng, xuyên qua nền văn minh Ả Rập, thừa hưởng lại nền văn minh Hy Lạp Cổ. Từ đó tới thế kỷ 18, *Thế Kỷ Khai Minh (Siècle des Lumières)*, *ChâuÁu* sáng tác ra một lý tưởng đẹp : sự *Tiến Bộ (Le Progrès)* sẽ khiến con người tạo ra một thế giới nhân bản xứng đáng với *nhân cách (coi như tự nhiên, nguyên thủy và phổ cập (universel))* của nó.

Thế giới ấy dựa vào 3 cột trụ :

a- *kiến thức KhoaHọc. KhoaHọc* không chỉ sẽ giúp con người giải phóng mình khỏi sự lệ thuộc áp đảo của *TựNhiên*. Nhờ *KhoaHọc*, con người có khả năng phân biệt đúng sai và hướng theo điều đúng.

b- một số giá trị nhân bản bẩm sinh như *TựDoCáNhân, BìnhĐẳng, NhânÁi, e tutti quanti*.

c- lý trí, tất nhiên là *duy lý khoa học*.

Thuở đó, người ta còn tin rằng *triết học* cũng là một môn *KhoaHọc*. Ngay cả *Marx*, người chủ chương phương pháp suy luận biện chứng (duy vật) cũng coi nó như phương pháp suy luận *KhoaHọc* trong lĩnh vực nhân văn. Vấn đề này, hôm nay, vẫn còn trong vòng tranh luận. Chí ít, người ta, kể cả những nhà khoa học lớn nhất của thời đại này, không mấy ai cười một cụm từ như *triết lý khoa học, philosophie des sciences, épistémologie*.

d- một số sáng tác vĩ đại như *nguyên tắc phân quyền* để xây dựng chế độ chính trị dân chủ.

Nội điều này cũng cho thấy các trí giả thời xa xưa ấy không hề tin rằng con người hồn nhiên tốt và thông minh !

Các nước *TưBản* đã dùng giấc mơ này làm ngọn cờ *ÝThứcHệ* trong cuộc đấu tranh với *ChủNghĩaCộngSản* và các nước *XãHộiChủNghĩa* trong thời *ChiếnTranhLạnh*, và thắng. Nhưng từ khi *ChủNghĩaTưBản* toàn thắng, chính giấc mơ này biến thành trở ngại cho sự bành trướng của *PhươngThứcSảnXuấtTưBản*. Chỉ nêu một thí dụ thôi, ai cũng hiểu liền : các *Hãng TưBản* rất cần và rất yêu một chế độ *DânChủPhápQuyền* và *NhânQuyền* như... Trung Quốc !

Dù sao, giấc mộng này đã thấm vào hồn người suốt hơn 300 năm nay. Một phần đã trở thành hiện thực xuyên qua đấu tranh của con người. Phần còn lại, *vẫn là nguyện vọng của cả nhân loại hôm nay* :

TựDo, BìnhĐẳng, DânChủ, NhânQuyền, e tutti quanti. Một tư tưởng văn hoá lớn, khó tiêu diệt hơn cả một tôn giáo lớn.

Chủ nghĩa *TưBản* đích thực, dưới dạng *TưBảnTàiChính* thống trị, Tiền → Tiền' ; Tiền' > Tiền, có thể tiêu diệt giấc mộng ấy chăng ? Hạ hồi phân giải.

4.2 Con-người-xã-hội, sự tha hóa nhân cách trong từng cá nhân, cách mạng

Bước vào thế kỷ 19, kiến thức khoa học phát triển như giông tố, kỹ thuật sản xuất ủa theo, con người càng ngày càng tăng khả năng làm chủ thiên nhiên, ép nó phục vụ mình. Nhưng mình nào ?

Cứ đọc *Charles Dickens, Émile Zola, Hector Malo* thì thấy.

Một nhà *khoa học*, đặc biệt là "*khoa học nhân văn*" (*kinh tế chính trị học, xã hội học, e tutti quanti*), mà không *biết yêu*, xem qua tác phẩm văn chương, nghệ thuật về thân phận làm người ở thế kỷ 19 và nửa đầu thế kỷ 20 ở *ChâuÁu* mà không *động tâm đối với kiến thức khoa học của chính mình*, vĩnh viễn chỉ là *chuyên gia què quặt*.

Thực tế, dù kiến thức khoa học phát triển vượt bậc, dù sản xuất công, nông nghiệp nhảy vọt, bần dân lao động làm thuê sống cơ cực, nhục nhã, tuyệt vọng, đến mức đập phá máy móc vì tưởng rằng máy móc là thủ phạm ép mình sống nhục nhằn hơn một con thú. Mới đây, ở *PhuLăngXa*, lại xuất hiện hiện tượng quái đản này : tự tử ngay trong *Hãng*.

Trong hoàn cảnh ấy, *ChâuÁu* sáng tạo ra một giấc mộng đẹp mới : con người là một *ThựcThểLịchSử* (*être historique*), vừa là chính nó, một cá-thể, vừa là toàn bộ những quan hệ xã hội khai sinh ra nó, từ nghìn xưa cho tới hôm nay (*être social*) và giúp nó tồn tại. Chỉ khi nào những quan hệ xã hội hiện hành cho phép nó có quyền sống (*ăn, mặc, che mưa nắng, e tutti quanti*) và làm người (làm tất cả những gì mình thích mà không hại ai), thì con người mới *nên người*, mới được sống và chết như người.

Lúc chào đời, lý tưởng ấy mang tên *ChủNghĩaXãHội*. Nó lan tràn trong tất cả các nước *TưBản*, kể cả *Mỹ*, xuyên qua những cuộc đấu tranh giai cấp liên miên, chính vì nó là con đẻ của *PhươngThứcSảnXuấtTưBản*. *PhươngThứcSảnXuấtTưBản* đặt chân tới đâu, *ChủNghĩaXãHội* sinh thành tới đó. Tất nhiên, *GiaiCấpCôngNhân* ủng hộ nó. Nhưng những người lãnh đạo chính đã để lại tên tuổi trong lịch sử, chẳng ai xuất thân công nhân. Thường là tư sản (kể cả chủ *TưBản* đích thực), tiểu tư sản và "trí thức" tiến bộ. Sau này, phong trào ấy chia làm hai khuynh hướng :

- *ChủNghĩaXãHội*, bước đầu chủ trương *cách mạng*, sau lần lần đi vào đường lối *cải cách* để vươn tới một xã hội *XãHộiChủNghĩa*, gọi là đường lối *XãHộiDânChủ* (*Social Démocratie*), tiêu biểu ở các nước Bắc Âu, Đức, Hà Lan... - *ChủNghĩaCộngSản*, chủ trương *cách mạng bạo động* để đạt mục đích.

Cả hai khuynh hướng, bước đầu, đều tự nhận là *mácxít*.

Ở Pháp, đầu thế kỷ 20, hai khuynh hướng ấy sinh ra hai đảng : SFIO (tiền thân của *ĐảngXãHội* ngày nay) và *ĐảngCộngSảnPháp*.

Phong trào này đạt đỉnh cao ở 2 thời điểm :

a/ *Mặt trận bình dân 1936-1938* (*Front populaire*)

[https://fr.wikipedia.org/wiki/Front_populaire_\(France\)](https://fr.wikipedia.org/wiki/Front_populaire_(France))

b- *Cương lĩnh chính trị của Hội đồng quốc gia kháng chiến* (*Programme du Conseil national de la résistance*) 1944-1952.

Đặc điểm : từ tả tới hữu, tất cả các đảng phái, phong trào, tổ chức chống *fátxít* Đức để giải phóng nước Pháp đã nhất trí thông qua.

Cương lĩnh ấy đặt nền móng cho sự hình thành của *NhàNướcPhúcThiện*. Cho tới gần đây không *ChínhKhách* nào dám công khai đá kích. Nó được ba đảng thắng cử ngày 21-10-1945 đưa ra thực thi : PCF, SFIO, MRP (*Mouvement républicain populaire, Thiên Chúa Giáo*).

Gian đoạn cầm quyền của "phe tả này" đã cho phép có những tiến bộ xã hội như :

- phụ nữ được quyền tham gia bầu cử, chính thức trở thành *CôngDân*
- lần đầu tiên trong lịch sử, bàn dân lao động được quyền hưởng *15 ngày nghỉ / 1 năm* mà vẫn ăn lương.
- thời gian lao động giới hạn ở mức *40 giờ / 1 tuần*.
- thành lập những thỏa ước tập thể về lao động, đại khái là cốt lõi của luật lao động cho tới hôm nay.
- quỹ quốc gia cho kẻ thất nghiệp, tiền thân của Quỹ thất nghiệp ngày nay.
- chế độ hưu trí
- lần đầu tiên, phụ nữ bước chân vào chính phủ
- Quốc hữu hoá và tạo ra những ngành công nghiệp mũi nhọn của *PhuLãngXa* sau này : không vận, vũ khí, hoá xa...
- thành lập những cơ quan như *CNRS (Trung Tâm Nghiên Cứu [của] Quốc Gia)*
- Trường Quốc Gia Hành Chính, *ENA*
- *e tutti quanti*

Theo dõi những cải cách *vừa tả vừa hữu* của *Macron* có thể khiến ta điên đầu : không phát hiện ra được một lõi chung khiến chúng đồng nhất với một ý đồ chính trị – kinh tế nhất quán, có vẻ như hỗn loạn, tùy hứng, bạ đâu làm đấy. Cũng có thể trong đầu ông *Macron* nó như vậy. Thế mà có người hiểu rõ.

Ông *Denis Kessler*, đã từng làm phó chủ tịch của *MEDEF* tóm tắt chính xác nội dung chung của những chính sách mà *Macron* đang tiếp tục thực hiện :

Bây giờ *ĐảngCộngSản* đã gục từ lâu và *ĐảngXãHội* đang thoi thóp. Đã đến lúc hủy bỏ một cách triệt để cương lĩnh chính trị của *CNR*, tất cả những gì đã được làm trong gian đoạn 1945-1952 để mở đường cho quá trình phát triển vũ bão mà người *PhuLãngXa* gọi là *30 Năm Vinh Quang (Trente Glorieuses)* :

<https://blogs.Mediapart.fr/republicain/blog/191211/denis-kessler-il-sagit-de-defaire-methodiquement-le-programme-du-cnr>

Phải chăng, canh tàn của một giấc mơ đẹp đã nhà tiếng chuông rơi ? Hạ hồi phân giải. Thời gian lịch sử rất khác thời gian của một kiếp người.

4.3 Những mảnh đời không viễn tượng

Trong *Nỗi Buồn Chiến Tranh*, *Bảo Ninh* đã mô tả nỗi đau không viễn tượng của người lính trong *Quân Đội Nhân Dân Việt Nam* : họ sinh hết tuổi thanh xuân để rồi *mất hết*. *Mất* tương lai, *mất* hiện tại, *mất* luôn cả quá khứ. Đúng là biến thành *Hư Vô*. Không thể chấp nhận, phải viết. Qua đó *Bảo Ninh* để lại đời một tiểu thuyết trác tuyệt, chẳng thua gì tác phẩm về đề tài này của *Hemingway* hay *Remarque*. Về *nội dung kiến thức*, sẽ có đầy người cho rằng nghèo nàn hơn tác phẩm của *Hemingway* hay *Remarque*. Đúng vậy, nếu kiến thức ở đây là kiến thức về văn học của Tây U. Nếu không thì thế nào ? Ý của tôi. Chưa ai đã từng khơi lên được *quan hệ nội tại* giữa chiến tranh huỷ diệt, tình yêu, sáng tác nghệ thuật trong một kiếp người như *Bảo Ninh* và biến bề tấp kinh hoàng ấy thành một tác phẩm nghệ thuật bằng ngôn từ⁹.

Hiện nay, trong đời sống hàng ngày ở *PhuLãngXa*, có khá nhiều mảnh đời không viễn tượng, đặc biệt trong giới trẻ : 15-30 tuổi, hết thất nghiệp lại kiếm sống với những công việc bấp bênh, chưa hề có chân đứng ổn định trong xã hội và ít có khả năng tìm ra chỗ đứng như thế trong tương lai :

https://www.inegalites.fr/spip.php?page=article&id_article=1615&var_mode=calcul

https://www.inegalites.fr/3-2-millions-de-salaries-precaires-en-France?id_theme=16

Cùng tất biến ? Cũng có thể. Biến như thế nào, trời mới biết được. Nhưng, chí ít cũng tan nát một vài thế hệ.

Người cầm bút hành văn không sao chấp nhận được.

5. Chính Trường hậu hiện đại ?

5.1 Tổng thống hậu hiện đại : tranh cử như thi hoa hậu hay tranh giải ca hát Eurovision

Một năm trước khi *Macron* được bầu làm tổng thống, bàn dân *PhuLãngXa* chẳng mấy ai biết ông là ai, nghĩ gì, muốn gì cho nước Pháp. Tuy nhiên, *ChínhKhách*, giới quyền lực của *NhàNước* và giới quyền lực tài chính biết ông rất rõ như đã nói ở trên.

Phải chăng *Macron* "ăn khách" nhờ nêu ra một "cương lĩnh chính trị" mới mẻ ? Không, ông không có cương lĩnh chính trị trong nghĩa truyền thống. Ông chỉ nêu ra một mớ biện pháp, thoát nhìn khá hỗn loạn, trong đủ thứ lĩnh vực. So sánh những biện pháp ông đề nghị với danh sách những biện pháp do ông *François Fillon* của đảng *LR* chủ chương, chẳng có gì mới mẻ cả. Lúc ấy, trong thăm dò dư luận, *François Fillon* đứng trên *Macron* rất xa.

Macron ăn khách nhờ ấn tượng "con người mới", đúng lúc bàn dân ngao ngán toàn bộ giới *ChínhKhách*, đặc biệt là *ChínhKhách XãHộiChủNghĩa*. Chắc chắn có chuyện ấy, nhưng không đủ để nâng ông lên hàng đầu trong dư luận. Ông nhẩy vọt lên hàng đầu nhờ *François Fillon* bị những chuyện lem nhem tiền bạc chìm xuống.

Có điều chắc chắn, ông là "cục cưng" của giới chủ *TưBản* và *Media* của họ. Có thể nói, chưa *ChínhKhách* Pháp nào đã từng chiếm lĩnh trận địa *Media* như ông :

⁹ <http://amvc.fr/PHD/FilJour/FilJourVN/MotNoiDauKhongVienTuong.htm>

<http://amvc.fr/PHD/FilJour/UneDouleurSansPerspective.htm>

<file:///D:/Phan%20Web/PHD/FilJour/FilJourVN/FrancoisWagnerTribuneDesfosses.htm>

- từ 1-04 đến 30-09 năm 2016, một mình ông chiếm 42% tiếng nói trên *Media*
- nội trong 4 tháng, riêng đài *BFM-TV* đã truyền lại 426 phút diễn văn của ông trong khi đó *BFM-TV* chỉ truyền lại tổng cộng 440 phút diễn văn của 4 đối thủ chính trị chính của ông :

<https://www.monde-diplomatique.fr/2017/05/BENILDE/57494>

<http://www.agoravox.fr/actualites/politique/article/Macron-candidat-du-systeme-drahi-189015>

Xem một buổi *meeting* của *Macron* trên một đài truyền hình, tôi không biết có nên cười chằng : đúng là một minh tinh màn bạc hay sân khấu đang "hâm nóng" "fan" của mình bằng những lời lẽ hùng hồn với nội dung lơ mờ rỗng tuếch. *Star system*. *ChínhTriSânKhấu* thật khớp với *ChínhTrườngSânKhấu* và, từ lâu rồi, *ChínhTrường PhuLãngXa* đã biến thành sân khấu cho *ChínhKhách* ăn gian nói dối. Thí dụ, ông *Hollande* đã hùng hồn tuyên bố : đối thủ đích thực của tôi là *thế giới tài chính* !

<https://france.attac.org/actus-et-Medias/le-flux/articles/finance-petit-rappel-des-engagements-du-candidat-Hollande>

Thế giới tài chính là ai, là cái chó gì ? Ông không biết. Chính ông khẳng định điều ấy trong diễn văn của ông.

Ông *Macron* thắng cử nhờ sự tan rã của *ChínhTrường PhuLãngXa* và, trong vòng chót, vì đa số bàn dân *PhuLãngXa* không cam tâm thấy linh tụ của một đảng thân *Nazi* ngồi vào ghế tổng thống Pháp.

Thắng cử rồi, ông bổ *Edouard Phillipe* làm thủ tướng, *Bruno Le Maire* làm bộ trưởng bộ kinh tế và tài chính, *Gérald Darmanin* làm bộ trưởng bộ ngân sách (*ministre de l'Action et des Comptes publics*). Hợp lý : cả 3 người là cán bộ cấp cao của Đảng *LR*, sẵn sàng thực hiện "đường lối" kinh tế – xã hội phù hợp với ý muốn của chính họ.

5.2 "Tìm" dân biểu như thuê nhân viên một Hãng

Muốn nắm *ChínhQuyền* thực thụ ở *PhuLãngXa*, chí ít trong lãnh vực nội trị, phải nắm *QuốcHộiHạViện*, phải giới thiệu người của mình ra tranh cử dân biểu, tốt nhất là 577 ứng cử viên = số dân biểu trong *QuốcHộiHạViện*. *Macron* không có số người nhiều như thế. Tất nhiên, ông có thể dùng những người tới với ông từ các đảng khác, đặc biệt là *ĐảngXãHội*. Chưa chắc đã đủ số. Nhưng như thế khác gì làm chính trị theo kiểu cũ ? *Macron* bèn đi tìm ứng cử viên của mình theo kiểu *Hãng* mướn người !

Đại khái thế này :

http://www.lemonde.fr/elections-legislatives-2017/article/2017/05/11/legislatives-une-liste-de-450-candidats-de-la-republique-en-marche-devoilee-aujourd-hui_5125760_5076653.html#kKhw80UwXkYurMhz.99

a/ công bố kiếm người cộng tác trên *oép*

b/ người muốn tham gia gửi cho ban tuyển chọn :

- lý lịch
- lá thư trình bày động cơ
- gặp nói chuyện với ban tuyển chọn... một lần, kiểu *interview* người kiếm việc.

– *e tutti quanti*

Số đơn nhận được rất lớn. Ban tuyển chọn phải thuê các vị *DRH* (giám đốc quản lý nhân sự) của các văn phòng dịch vụ đánh giá ứng cử viên ở khía cạnh này nọ để lọc bớt.

c/ Quan trọng nhất : các vị được tuyển lựa phải gia nhập *LRM* (nhưng vẫn có thể giữ thẻ đảng cũ của mình) và khai danh với sở cảnh sát (*préfecture de police*) rằng mình ra ứng cử *QuốcHộiHạViện* dưới ngọn cờ *LRM* (tiền trợ cấp cho các đảng trong *QuốcHộiHạViện* sẽ dựa vào đó mà tính).

Một tập hợp *fan* ô hợp chưa từng thấy tại *QuốcHộiHạViện PhuLăngXa*.

5.3 Huấn luyện dân biểu như huấn luyện nhân viên một Hãng

– Trước hết giới thiệu họ với nhau vì, ngoài những *ChínhKhách* cố hữu, chẳng ai biết ai là ai. Dường như mất 1 hay 2 ngày !

– Tổ chức *semina* hay những buổi huấn luyện theo kiểu *DRH* các *Hãng* tổ chức.

5.4 Xây dựng quyền lực tại QuốcHộiHạViện

QuốcHộiHạViện Pháp có 8 ban thường trực soạn thảo các luật sẽ đưa ra bầu :

http://www.lemonde.fr/politique/article/2017/06/29/qui-sont-les-huit-nouveaux-presidents-des-commissions-permanentes-de-l-assemblee_5153185_823448.html

Trưởng Ban Tài Chính : *Eric Woerth (LR)*. Theo tục lệ ban này luôn luôn dành cho phe đối lập tại *QuốcHộiHạViện*, do đó ông *Eric Woerth* đắc cử.

Trưởng Ban Văn hoá : *Bruno Studer (LRM)*, (cựu *UDI*)

Trưởng Ban kinh tế : *Roland Lescure (LRM)*, (cựu *PS*, thân cận với *TưBảnTàiChính*, đã tham gia *QuyềnLựcNhàNước*).

Trưởng Ban Đối Ngoại : *Marielle de Sarnez (MoDem)*, cánh tay phải của *Bayrou*, phó chủ tịch *Modem*, từng làm bộ trưởng khoảng hai tháng, 5-6/2017, từ chức vì chuyện lem nhem tiền bạc của *Modem*.

Trưởng Ban XãHội : *Brigitte Bourguignon (LRM)*, (cựu *PS*, dân biểu *PS* 2012-2017).

Trưởng Ban Quốc Phòng : *Jean-Jacques Bridey (LRM)*, (dân biểu *PS*, tái đắc cử dưới ngọn cờ *LRM*).

Trưởng Ban phát triển Bền Vững : *Barbara Pompili (LRM)*, (cựu *Europe Ecologie-Les Verts*, cựu thứ trưởng của *François Hollande*).

Trưởng Ban Luật pháp (Commission des lois) : *Yaël Braun-Pivet (LRM)*, - *XãHộiCôngDân*.

Có lẽ bà *Yaël Braun-Pivet* là người duy nhất xứng đáng với danh hiệu đại diện *XãHộiCôngDân*. Từ 2014 bà "làm chùa" cho *Restos du cœur (Quán cơm của trái tim, phát cơm bố thí cho người nghèo)*. Từng luôn luôn bầu cho *ĐảngXãHội*.

Ngoài bà, những người khác thuộc loại *ChínhKhách* cũ, khéo vớ cơ hội ngàn năm có một tên là *Macron* để tham gia quyền lực *NhàNước*.

Họ đã trở thành rường cột quyền lực của *Macron* tại *QuốcHộiHạViện*.

5.5 Xây dựng Đảng như xây dựng guồng máy quyền lực trong một Hãng

http://www.lemonde.fr/la-republique-en-marche/article/2017/08/17/les-nouveaux-statuts-de-la-republique-en-marche-adoptes-par-90-6-des-votants_5173432_5126036.html

Hiện nay, *LRM* có nhiều ký hiệu khác nhau, có lúc được gọi là *PhongTrào*, *Đảng* hay *Hội*. Quả nhiên, trên thực chất, chẳng khái niệm nào khớp với nó, phải xem nội dung cụ thể thôi. Sau đây, ta dùng hai từ *Đảng* hay *PhongTrào* trong nghĩa đó.

Theo *NộiQuy*, *LRM* sẽ được tổ chức như sau :

HộiĐông,

Cơ quan quyền lực tối cao. Nó sẽ chỉ định những cán bộ của *LRM*.

HộiĐông gồm :

a/ *DânBiểu QuốcHộiHạViện* (tất cả hay một số ? Không rõ. Nếu chỉ là một phần, ai tuyển lựa ? Không rõ.)

b/ *CánBộTiêuBiểu (référénts)*, từ mới, nghĩa lơ mờ. Nội dung :

– 1 *tỉnh (département)* = 1 vị. Nước Pháp có 102 *départements*.

– do *Đảng* chỉ định (*Đảng* ở đây là ai ?)

c/ 25% người của *HộiĐông* là "đảng viên" cơ sở được *tuyển lựa qua rút thăm !*

HộiĐông họp mỗi năm ít nhất 2 lần để lấy những quyết định quan trọng cho tương lai của *PhongTrào*, đặc biệt là bầu một hay vài người *TổngĐạiDiện (DéléguéGénéral)*.

Référénts : những vị này là dây chuyền giữa phong trào và những *ỦyBanĐịaPhương (ComitéLocal)*, khoảng vài chục người) nhưng không có quyền hành đối với các ủy ban ấy. Tóm lại : truyền lệnh từ trên xuống, phản ảnh phản ứng từ dưới lên ?

Miễn phí (Gratuité) : "Đảng viên" không phải đóng niên liễm. Có thể giữ thẻ đảng cũ của mình. Vào *Đảng* miễn phí, hê hê.

Limitation dans le temps : gánh trách nhiệm chính trị giới hạn trong thời gian, tối đa là 2 nhiệm kỳ.

Phải điên điên mới tưởng tượng được rằng một *Đảng* kiểu ấy có tính chất dân chủ : hoàn toàn không có bầu bán nội bộ. Tất cả đều do trên quyết định, dưới chấp hành. Quản lý *Đảng* như quản lý *Hãng* là thế. Người làm thuê bước chân qua cửa *Hãng* phải vứt bỏ mấy thứ thừa thãi lồi thòi như *DânChủ*, *BìnhĐẳng*. Nếu không, ắt được mời đi chỗ khác chơi.

Phản kháng nội bộ

NộiQuy (Statuts) của *Đảng* vừa được thông qua, đã có một nhóm khoảng 30 người phản đối và thưa kiện :

http://www.lemonde.fr/politique/article/2017/07/25/vent-de-fronde-au-sein-du-parti-Macroniste_5164567_823448.html

Nhóm này, tóm tắt khá chính xác ý nghĩa của *NộiQuy* trên :

"*NộiQuy* được đề nghị (...) nhốt đảng viên vào vai trò cổ vũ và loại họ ra khỏi chuyện tham gia quyền lực chính trị (*gouvernance*) cả ở mức địa phương lẫn mức *QuốcGia*",

« les statuts proposés cantonnent (...) les adhérents à un rôle de supporteur et les excluent de la gouvernance, aussi bien locale que nationale »

5.6 Quản lý NhàNước như quản lý xí nghiệp ?

Đối với *ChínhPhủ*, ông *Macron* có một địa vị tương đương với anh *Tổng Giám Đốc* hay *Chủ Tịch Tổng Giám Đốc* (*Directeur Général, Président Directeur Général*) của một *Hãng* : tất cả những người trong *ChínhPhủ* đều do một mình ông tuyển lựa và "thuê" làm bộ trưởng, thủ tướng.

Đối với *DânBiểu LRM* trong *QuốcHộiHạViện*, ông *Macron* có địa vị hao hao như thế : "vốn" chính trị của họ đều dựa vào hào quang chính trị của ông mà có.

Trong số người hòa theo ông để tham gia quyền lực chính trị, có bao nhiêu vốn cơ hội ? Có bao nhiêu sẽ biến thành cơ hội ? Có bao nhiêu, qua kinh nghiệm, sẽ chán nản bỏ đi hay phản kháng ông ? Có bao nhiêu, cuối cùng sẽ thành tri kỷ của ông ? Hiện nay, chẳng ai hình dung được, kể cả ông. Có lẽ vì vậy niềm tin đối với họ, ở ông, cũng tương đối thôi. Do đó ông không muốn có ai tham gia quyền lực hơn 2 nhiệm kỳ ?

Thực tế đã chứng minh : ông chỉ cần họ một lần, mỗi năm năm, khi phải tranh thủ lá phiếu của bàn dân. Còn lại, một mình ông có thể làm tất cả vì niềm tin đối với tài năng của chính mình, ở ông, chẳng tương đối tí nào. Phong cách ứng xử của ông từ khi nắm chính quyền tối cao đã khiến thiên hạ gán cho ông tính từ *jupitérien*, như *Jupiter*, vị thần tối cao trong truyền thuyết của người Hy Lạp và La Mã.

Ông sẽ xây dựng được gì, tới mức nào ? Phải chờ xem. Nội 5 năm sẽ rõ.

Tuy vậy, ta cũng có thể nhận xét :

a/ trong hoàn cảnh đặc biệt của ông, quản lý thủ tướng và bộ trưởng như quản lý nhân viên trong một *Hãng* thì dễ : ông có thể đuổi bất cứ ai, bất cứ lúc nào. Người bị đuổi, mất hết, có thể mất luôn tương lai chính trị của mình.

b/ quản lý dân biểu *LRM* kiểu ấy, chưa chắc thành công :

– *DânBiểu* không là lao công tùy thuộc ông. Khoác áo *DânBiểu*, họ biến thành đại diện của toàn dân *PhuLãngXa*, y như ông, tuy kém hơn một mức. Ông hoàn toàn không có quyền đuổi, cách chức, giảm lương, bất cứ người nào.

– Họ ăn lương của *NhàNước* Pháp và trong vấn đề này, chủ của họ là... chính họ. Họ còn người quyết định lương bổng của cả *Tổng Thống* lẫn *chính phủ* !

– Quan trọng không kém, nhiều người thuộc thành phần cấp cao trong xã hội, có trình độ học vấn cao, có công ăn việc làm ổn định ở địa vị cao với đồng lương hơn xa lương của một anh *DânBiểu*. Và có một số đích thực dẫn thân chính trị với động cơ lương thiện. Những người như thế rất ít khả năng ngo ngác lâu dài. Để xem sao.

6 Hai sự kiện đáng quan tâm

6.1 Vai trò của NhàNướcPhápQuyền ngày nay

Mấy năm qua ở *Châu Âu* có một hiện tượng tuy không mới nhưng đáng chú ý : *Nhà Nước* không có chính phủ :

Nước	năm	số ngày không chính phủ
Bi	2010-2011	541
Tây Ban Nha	2015-2016	315
Hà Lan	2017	150
Đức	2017	từ 24-09

Vậy mà không loạn. Thậm chí kinh tế tự nó vẫn phát triển ngon lành, chẳng cần tới sự can thiệp của các chính sách kinh tế nhằm "cứu vãn" tình hình của các *Chính Trị Gia*, đến mức có nhà báo bàn "tếu" : có lẽ dẹp bỏ chính trị thì kinh tế khá hơn :

<https://www.contrepoints.org/2017/08/25/297383-economie-gouvernement-ca-marche>

Thế nghĩa là gì ?

1/ Luật bầu cử đích thực dân chủ

Ở 4 nước trên, tỷ lệ số ghế trong *Quốc Hội* mà mỗi đảng nhận được đại khái tương đương với tỷ lệ số phiếu họ nhận được trong cuộc bầu cử *Quốc Hội*.

2/ Xã hội và Chính Trường phân tán manh mún

Sau cuộc bầu cử *Quốc Hội*, không đảng nào có được đa số hoặc có khả năng liên kết với một hay vài đảng khác để giành đa số trong *Quốc Hội*. Do đó những cuộc đàm phán giữa các đảng để cùng nhau thành lập một chính phủ liên minh kéo dài có thể hơn cả năm.

3/ Hai Đảng Chính Thống suy tàn

Không đảng nào thắng với đa số tuyệt đối là chuyện cơm bữa ở *Châu Âu* . Nhưng ở hầu hết các nước, trong khoảng nửa thế kỷ, có 2 *Đảng Chính Thống* luôn luôn về đầu, chỉ ít cũng ở trong 3 đảng về đầu, với một lượng phiếu đáng kể. Thường thường đảng về đầu liên hiệp với một hai đảng nhỏ là đạt đa số ở *Quốc Hội*. Có khi, như ở Đức, 2 *Đảng Chính Thống* tuy ở thế đối lập nhau lại liên minh với nhau để thành lập chính phủ.

Hai *Đảng Chính Thống* trên, thường được coi như *Hữu Chính Thống* và *Tả Chính Thống* thay nhau nắm quyền lực từ hơn nửa thế kỷ tới nay. *Tả Chính Thống* có danh hiệu khác nhau, *Xã Hội* hoặc là *Xã Hội Dân Chủ*. Thực chất, cơ bản, đều là xu hướng *Xã Hội Dân Chủ* (chính ông *François Hollande*, *Đảng Xã Hội Phu Lãng Xa*, đã công khai khẳng định điều ấy ngay trong nhiệm kỳ tổng thống của ông), vì từ lâu rồi, ở *Châu Âu*, không còn *Đảng Xã Hội* nào chủ trương *cách mạng, thay đổi cuộc đời* (*changer la vie*, như *Đảng Xã Hội* Pháp, 1981, khi *Mitterrand* lên nắm chính quyền). Những năm gần đây, tất cả đều sa sút. Riêng *Tả Chính Thống*, sa sút nhanh hơn, có nơi đi tới sụp đổ hoàn toàn : Hy Lạp, Pháp, chẳng hạn. Lý do cũng dễ hiểu : khẩu hiệu tả đi đôi với hành động hữu, nhất là về vấn đề kinh tế - lao động, không chóng thì chầy cũng khiến bàn dân tầm lợm.

Song song đó, có những đảng hay phong trào hình thành hay/và phát triển mạnh :

– *Cực Hữu*, đâu đâu cũng có, và phát triển mạnh. Có nơi đã tham gia chính phủ không chỉ 1 lần : Áo, Ý...

– *Cực Tả*, đâu đâu cũng có, thường là đảng hay phong trào nhỏ, nhưng cũng có đảng lớn như *Podemos* ở Tây Ban Nha, thậm chí nắm chính quyền như *Syriza* ở Hy Lạp.

– *Duy Môi Trường*

– *e tutti quanti*

Kết quả : *Chính Trường* các nước *Châu Âu* đã và đang thay đổi một cách cơ bản, trong hướng càng ngày càng bất ổn. Ở một số nước, một cuộc "động đất" chính trị có thể xảy ra bất cứ lúc nào. Thế nghĩa là gì ? Nghĩa là : cuộc khủng hoảng kinh tế, tuy thư thả, không bạo liệt, đã dẫn tới khủng hoảng chính trị và cuộc khủng hoảng chính trị từ từ dẫn tới khủng hoảng thể chế.

4/ Vai trò quản lý của Nhà Nước ngày nay

Trong thời gian chưa thành lập được chính phủ mới, chính phủ cũ, đã thua trong cuộc bầu cử, tiếp tục tại chức nhưng chỉ có quyền xử lý những công việc hàng ngày (*affaires courantes*), không có quyền lấy những quyết định có tính chất chính trị, thí dụ : đề ra ngân sách *Nhà Nước* cho năm tới. Nghĩa là : chính phủ lâm thời chỉ còn vai trò quản lý guồng máy *Nhà Nước* thôi, không còn vai trò lãnh đạo chính trị.

Một tình hình như thế kéo dài 541 ngày mà không xảy ra hỗn loạn khiến ta phải suy ngẫm đến vai trò đặc biệt của *Nhà Nước* ngày nay, chỉ ít ở những nước đã xây dựng được một *Nhà Nước Pháp Quyền*, một *Nhà Nước* do *Pháp Luật* điều hành : *Pháp Luật* đã trở thành hơi thở hàng ngày của *Nhà Nước*.

Ở Pháp, cuối năm 2014, *Nhà Nước* có 5,6 triệu công chức, 8,2% dân số, 21% người có công ăn việc làm ở Pháp :

https://fr.wikipedia.org/wiki/Fonction_publicque_fran%C3%A7aise

Ở các nước *Châu Âu* khác, đại khái cũng vậy.

Có lẽ không ai hình dung được hết những việc nó thực hiện mỗi ngày, với những phương tiện hiện đại nó có trong tay. *Nhà Nước* đó mà sụp đổ, chẳng mấy ai sống yên được. Có lẽ, trong một thời gian khá dài nào đó, nó không sụp đổ ngay cả khi không có chính phủ vì công chức có thể đứng đặc biệt trong xã hội : nó làm đúng chức năng của nó thì không ai đuổi được nó hoặc hạ cấp nó. Những chức năng ấy do *Pháp Luật* quy định. Nó cứ làm theo quy định của *Pháp Luật*, *Nhà Nước* sẽ vận động bình thường, thực hiện một chức năng cần thiết cho xã hội.

Phân tích hiện tượng *Công Xã Paris*, *Marx* đã chủ trương : phải đập tan *Nhà Nước* tư sản và xây dựng *Nhà Nước* của giai cấp công nhân mới có thể hoàn thành cách mạng *Xã Hội Chủ Nghĩa*. *Lenine* đã thực hiện điều ấy ở Nga cách đây 100 năm. Đó là chuyện ngày xưa ngày xưa, khi *Nhà Nước Nga Hoàng* còn là một bộ máy thô sơ, yếu ớt, xa rời đối với sinh hoạt hàng ngày của bàn dân. Chuyện ấy, ở *Phu Lãng Xa* ngày nay, là chuyện hão.

Ngoài chức năng *quản lý sự việc* (*administration des choses*), *Nhà Nước* còn có chức năng *cai trị con người* (*gouvernement des hommes*). Tính giai cấp của *Nhà Nước* gắn với chức năng *cai trị con người*. Cai trị ai, vì ai ? Đương nhiên là cai trị bàn dân *Phu Lãng Xa* và vì quyền lợi của *Tư Bản*, đặc biệt là *Tư Bản Tài Chính*. *Tư Bản Tài Chính* thì *phi quốc gia* ; đối với nó, càng ít *Nhà Nước* càng tốt vì nuôi *Nhà Nước* rất tốn kém. *Nhà Nước* lại là guồng máy quyền lực *thuần quốc gia*. Không dựa vào nó,

ChínhKhách, dù thắng cử, chẳng thể làm gì được và, như thế, chẳng có giá trị gì đối với *TưBảnTàiChính*. Mâu thuẫn này sẽ tồn tại và phát triển trong suốt quá trình *TưBảnTàiChính* tiến tới sự thống trị toàn cầu toàn diện.

6.2 Một giai cấp mới đang hình thành ?

Ở Pháp hiện nay, có một lớp người, kiểu ông *Macron*, rất sành chạy qua chạy lại giữa 3 khu vực : cán bộ cao cấp của *NhàNước*, chính quyền, cán bộ cao cấp, thậm chí lãnh đạo của các *Hãng TưBản* lớn, *TưBản TưHữu* hay *TưBản NhàNước*. Có người ủng hộ nhảy từ ghế bộ trưởng phe hữu qua một chức vụ tương đương trong một chính phủ phe tả và ngược lại. Đa số những người này, khác với *Trump*, không là chủ *TưBản* lớn. Họ được tuyển lựa (ai tuyển lựa ?) vì họ có khả năng điều khiển cụ thể một *Hãng* lớn, họ có khả năng giữ vai trò *TưBảnChứcNăng*. Trong tư cách ấy, họ đại diện cho các anh *TưBảnTàiChính vô danh vô diện*, đồng lúc nhúc, chủ đích thực của đa số cổ phiếu của *Hãng*, nhưng bất lực, không có tiếng nói quyết định. Giữa anh *TưBảnChứcNăng* này và chị *TưBảnTàiChính hữu danh hữu diện* có mâu thuẫn ngầm ngầm. Thí dụ sau, 2016, cho thấy :

http://www.lemonde.fr/economie/article/2016/04/29/renault-la-remuneration-de-carlos-ghosn-maintenance-malgre-l-avis-contre-avis-des-actionnaires_4911217_3234.html

NhàNước Pháp, lúc đó do ông *Macron* đại diện, là chủ hữu danh hữu diện lớn nhất của *Hãng Renault*, 20% cổ phiếu, chống mức lương *Hãng* ấy dành cho ông Tổng Giám Đốc *Ghosn*. Ngay tại Đại Hội Chủ Cổ Phiếu của *Hãng*, chủ của 54,12% cổ phiếu chống mức lương ấy. Nhưng cuộc bầu cử chỉ có tính cách tham khảo, như mấy cuộc "bầu cử thử" tại *Đại Hội Đảng Cộng Sản Ziao Chi* thuở nào ấy mà. Cơ quan quyết định tối hậu là *BanQuảnTrị (Conseil d'administration)* của *Hãng*. Trong *BanQuảnTrị*, đại diện của *NhàNước PhuLãngXa* không có đa số. Ông *Ghosn* vẫn ủng hộ hưởng lương đã định. Quan hệ giữa *TưBảnChứcNăng* và *TưBảnSởHữu* trong những *Hãng* lớn ngày nay phức tạp như thế. Có nơi *TưBảnSởHữu đích thực* nắm quyền lực trong *BanQuảnTrị*, có thể đuổi anh *TưBảnChứcNăng* bất cứ lúc nào, có nơi thì ngược lại, kể cả khi anh *TưBảnSởHữu* là *NhàNước PhuLãngXa*.

Những anh *TưBảnChứcNăng* không chỉ hiện diện trong *BanQuảnTrị* của *Hãng* anh đang điều khiển, anh còn có mặt trong *BanQuảnTrị* của nhiều *Hãng* khác, tuy anh chẳng làm gì trong *Hãng* ấy. Thí dụ ông *Claude Bébéar*, người sáng lập *Hãng* bảo hiểm *AXA*, một trong những *Hãng* bảo hiểm lớn nhất trên thế giới, đã từng có mặt trong *BanQuảnTrị* của các *Hãng* sau trong *CAC 40* : *Axa*, *BNP-Paribas*, *Schneider*, *Vivendi* và lãnh 360 000 € mỗi năm để dự những buổi họp của *BanQuảnTrị* của những *Hãng* ấy, bỏ phiếu quyết định về đường lối của những *Hãng* ấy, chỉ định Tổng Giám Đốc và... định lương của vị Tổng Giám Đốc.

https://fr.wikipedia.org/wiki/Claude_B%C3%A9b%C3%A9ar

Nói chung, trong những *Hãng TưBản* lớn, đều như vậy : trong *BanQuảnTrị* đều có vài anh *TưBảnChứcNăng* tới từ những *Hãng TưBản* lớn khác : một tập hợp người cùng hoàn cảnh, cùng chức năng, đoàn kết với nhau để bảo vệ quyền lợi kinh tế của nhau. Đương nhiên, "*anh TưBảnChứcNăng*" không đơn thuần chỉ có vị thủ lĩnh của *Hãng*, còn có những cộng tác viên tin cậy của vị ấy nắm những chức vụ quyết định trong *Hãng*.

Những anh *TưBảnChứcNăng* này không chỉ hiện diện trong các *Hãng*, còn hiện diện trong quyền lực chính trị. Ở *Mỹ*, chuyện này phổ biến đã lâu. Với *Trump*, trở thành trợ trên kinh hoàng. Nhưng ở *ChâuÁu* cũng thế. Chỉ quan sát những quan chức trong những cơ quan quyền lực chính trị hay kinh tế trong *LiênHiệpChâuÁu* thì thấy : muốn làm quan ở đó, tốt nhất là đã trải qua sự đào tạo của ngân hàng *Goldman Sachs*.

Phải chăng, ở cuối thế kỷ 20, đầu thế kỷ 21, tại các nước *TuBản* phát triển nhất, một *giai cấp mới* đã hình thành, đang phát triển nhanh và đang thâm nhập quyền lực chính trị của các *Quốc Gia* ở mức quyết định ?

Tìm hiểu hiện tượng này để hiểu chân đứng của mình trong thời đại của mình, đương nhiên đáng làm, phải làm. Nhưng làm sao tìm hiểu được khi chưa đề ra được một *LýThuyết* (*Théorie*, có đúng, có sai, ít nhiều) để hướng dẫn *TưDuy*, rồi qua phân tích, phê phán, nghiệm sinh, sửa sai, thậm chí phủ định *LýThuyết*, phủ định chính mình, qua đó mà tiến dần tới sự hiểu biết cụ thể ?

Học thuyết *KinhTếChínhTrị* của *Marx* không có chỗ đứng cho một loại giai cấp như thế : ở thế kỷ 19, hiện tượng này tuy đã manh nha nhưng không có tầm quan trọng như ở ngày nay. Nhưng nó cũng có thể giúp ích cho ta vì nó là học thuyết sâu sắc và tổng quát nhất về *PhươngThứcSảnXuất TuBản* và thời đại này là thời đại *PhươngThứcSảnXuất TuBản* đang trên đường thống trị toàn diện nhân loại.

7. Kết luận

Đương nhiên bài này không có kết luận. Thời cuộc có quá nhiều hiện tượng mới lạ, khó hiểu vì ta thiếu thông tin, thiếu kiến thức, thiếu nhất là một cơ sở lý thuyết có thể hướng dẫn *TưDuy* một cách tương đối đồng nhất. Đọc lại bài, chính tôi cũng thấy nó khá lung tung, rời rạc. Xin lỗi độc giả.

Dù sao cũng khẳng định được vài nét đáng tìm hiểu.

1/ Quá trình toàn cầu hoá của *PhươngThứcSảnXuất TuBản* đã đạt đỉnh cao. Hiện nay, có lẽ chỉ còn *Bắc Triều Tiên* đứng ngoài và *Cuba* chệch choạng bước vào.

2/ Những nước *TuBản mới* phát triển với những thể chế chính trị khác nhau, nói chung là một loại quyền lực độc tài rất phù hợp với *PhươngThứcSảnXuất TuBản* : *Trung Quốc*, *Việt Nam*, *Nga*, nhiều nước hình thành khi *LiênXô* tan rã. Vẫn như nước *Nhật* xưa kia và *HànQuốc* mới đây thời *Park Chung-Hee*. Ngoại lệ : *Ấn Độ* vốn đã lựa chọn thể chế *NhàNướcPhápQuyền* ngay từ ngày độc lập và một số nước *ChâuÁu* trong khối *XãHộiChủNghĩa* xưa, được *LiênHiệpChâuÁu* thu hút. Ngay những nước ấy, hôm nay, đang có những khuynh hướng phát triển khá xa lạ với những giá trị *DânChủ*, *NhânQuyền*, *PhápQuyền*. Dường như những món này không phù hợp với *PhươngThứcSảnXuất TuBản*. Hề hề.

3/ Các nước *TuBản* tiêu biểu như *Mỹ* và các nước trong *LiênHiệpChâuÁu* dường như đang lún từ từ vào một cuộc khủng hoảng chính trị. *ChínhTrưởng* ngày càng tan nát, vỡ vụn. Hai *ChínhĐảng* truyền thống, hữu và tả, thay nhau nắm quyền ở các nước đó ngày càng suy yếu. Có nơi *ChínhĐảngTả* tan nát hoàn toàn, rất ít có khả năng khôi phục. Các đảng hay phong trào *CựcHữu* đâu đâu cũng có và phát triển như thể không sao cưỡng lại được. Để nắm chính quyền, ở vài nước, *ChínhĐảngHữu* liên hiệp với đảng *CựcHữu*. Ở *PhuLăngXa*, *ChínhĐảngHữu* sa sút và chia rẽ trầm trọng, nhóm đảng thắng thế có khuynh hướng nhại đảng *CựcHữu FN* của bà *Marine Le Pen*.

4/ Trên thế giới, chiến tranh bùng nổ kéo dài ở nhiều nơi, thường mang màu sắc chủng tộc hay tôn giáo, với nhiều hình thái khác nhau, đặc biệt có hai hình thái khủng khiếp : diệt chủng và khủng bố.

5/ Ở tất cả các nước *TuBản ChâuÁu*, mâu thuẫn giữa quyền lợi kinh tế của *TuBảnTàiChính* phi quốc gia và quyền lực chính trị thuần quốc gia tại các *NhàNướcPhápQuyền* càng ngày càng rõ nét. Ngay ở *Mỹ* cũng vậy. *Trump* có thể hùng hổ tuyên bố : nước *Mỹ* trên hết. Nhưng *TuBảnTàiChính Mỹ* lại rất

cần *ThịTrườngLaoĐộng* rẻ và ổn định (nhờ thể chế độc tài) và *ThịTrườngHàngHoá* khổng lồ của Trung Quốc.

Bạn có thể tham khảo một khía cạnh của vấn đề này trong :

<http://amvc.fr/PHD/LangThangChuNghia/ThuongTungKienTrucVaHaTungKinhTe.htm>

Có lẽ đây là mâu thuẫn cơ bản nhất của thế giới ngày nay. Nó chi phối *ChínhTrường* của tất cả các nước *TưBản* lớn.

2017-11-13

*

Phụ Lục

Ngôn từ	Việt Nam	Nội dung
Entreprise	<i>Hãng</i>	Tất cả những hình thái khác nhau trong hoạt động sản xuất và kinh doanh
Parti de gouvernement	<i>ĐảngChínhThống</i>	Hai đảng <i>Les Républicains</i> và <i>Parti Socialiste</i> đã thay nhau cầm quyền trong nền <i>CộngHoà-5</i>
Classes moyennes	<i>GiaiCấpTrungBinh</i>	khái niệm mập mờ, hiện nay mạnh ai nấy định nghĩa, nói chung dựa vào thu nhập hàng tháng

Ký hiệu	Tên	Việt Nam	Nội dung
DRH	Directeur des Ressources Humaines	Giám đốc quản lý nhân lực	
<i>ENA</i>	Ecole Nationale d'Administration	Trường Quốc Gia Hành Chính	Trường đào tạo cán bộ cấp cao của <i>NhàNước Pháp</i>
FN	Front National	Mặt Trận Dân Tộc	Đảng cực hữu của bà Marine Le Pen
LFI	La France Insoumise	Nước Pháp Bất Khuất	Phong trào cực tả của Jean-Luc Mélenchon, ô hợp
LR	Les Républicains	Đảng Cộng Hoà	<i>ĐảngChínhThống</i> , Hữu, xuất thân De Gaulle, đã có nhiều tên : <i>UDR, RPR, UMP</i>
LRM	La République En Marche	Cộng Hoà Đi Tới	<i>PhongTrào</i> hay Đảng mới do ông Macron sáng lập
MODEM	Mouvement Démocrates	Phong Trào Dân Chủ	Đảng của François Bayrou, tự khẳng định đứng ở trung tâm chính trường

OCDE	Organisation de Coopération et de Développement Économiques	Tổ chức tập hợp hơn 30 nước dân chủ giàu có nhất	
OMC	Organisation Mondiale du Commerce	Tổ chức Thương mại thế giới	
PIB	Produit Intérieur Brut	Tổng sản phẩm nội địa	
PS	Parti Socialiste	Đảng Xã Hội	<i>Đảng Chính Thống, Tà, Mitterrand, Jospin, François Hollande</i>
SciencesPo	Institut d'Etudes Politiques	Viện Chính Trị Học	Lò đào tạo nhiều chính trị gia và cán bộ cao cấp ở các <i>Hãng</i>
UE	Union Européenne	Liên minh Châu Âu	